

svinovský

hlasatel

Svinovská pouť 2021
str. 4

Oprava
administrativní
budovy
Technického dvora
str. 5

Distanční výuka
ve svinovské škole
str. 7

Kříž u kostela
Krista Krále
v Ostravě-Svinově
str. 17

**Mluví stříbro,
mlčí zlato...
a psátí?**

str. 14

Jaro 2021

OSTRAVA!!!
SVINOV

Editorial

Jednoho dne jsme se srazili s básníčkou paní Lydií Romanskou. Energii, která se při „velkém třesku“ uvolnila, jsme přetavili do tématu tohoto jarního Svinovského hlasatele ☺ Přinášíme vám ochutnávku z tvorby dvou autorů spjatých se Svinovem. Propojením s předchozím mysliveckým vydáním je ukázka z tvorby svinovského rodáka Aleše Dostála, který se ve svých knihách myslivecké tematice celoživotně věnuje. Hlavní díl pozornosti však patří svinovské autorce paní Lydií Romanské. V krátkých ukázkách vám nabízíme průřez její současnou básnickou i prozaickou tvorbou. Navazuje na něj rozhovor s autorkou o věcech literárních i jiných. Rubrika „Víte,že?“ doplňuje téma o stručný náhled do historie knihy. Vznikla také nová rubrika s názvem Knihovnické okénko. V této nám pracovnice svinovské knihovny představí svůj výběr z široké palety pozoruhodných knih. V letošním roce nás budou opět na poslední stránce doprovázet křížovky pana Ivo Husara.

Svinovské literární téma tímto číslem ale zdaleka není vyčerpáno. Nezmiňujeme letopisce Svinova ani další autory literatury faktu. Ukazuje se, že téma je košatější. Jedno vydání našeho časopisu jej zdaleka neobsáhne zejména při zjištění, že i autorka Šíkmého kostela paní Karin Lednická bydlí ve Svinově. Nechejme se tedy překvapit věcmi budoucími.

Díky množství literárních ukázek jarní vydání Svinovského hlasatele poněkud více vybočuje z rámce vyčleněného obecním periodikům. Věříme, že vám tímto snad troufalým počinem v době umlčení veřejného života nabídneme trochu rozptýlení a inspirace.

Daniel Žitník
místostarosta MOB Svinov
a předseda redakční rady

Titulní strana: Lydie Romanská
(foto + grafika: Daniel Žitník)

Slovo starosty

Vážení spoluobčané, hlavním tématem stále zůstává COVID - 19. Nicméně i když doba zrovna není ideální, tak práce na zvelebování našeho obvodu pokračují. V novém roce lidé bilancují. Proto se ohlédneme za loňským rokem, co se povedlo opravit a vybudovat nového a co nás ještě čeká.

Městský obvod Svinov podobně jako v předchozích letech vložil i v loňském roce nemalé finanční prostředky na opravy a údržbu místních komunikací III. a VI. třídy. Kromě toho, že jsme průběžně zajišťovali drobné opravy povrchů, čištění odvodňovacích systémů a výměny a obnovy nevyhovujícího dopravního značení, podařilo se zrealizovat také množství rekonstrukcí a oprav dopravních staveb. Uvedené náklady jsou vč. DPH.

Nákladem 1 195 tis. Kč byla rekonstruována část ul. Sasankovy, kde byly zřízeny odpovídající konstrukční vrstvy a následně položen asfaltový povrch v délce 145 metrů, včetně obratiště.

Po rekonstrukci plynovodu na ul. Tiché (úsek mezi ul. Mičurinovou a slepým koncem komunikace) jsme se dohodli se zástupci investora (dodavatele plynu) a zhotovitelem stavby na kompletní obnově asfaltového povrchu. Za 500 tis. Kč jsme získali nový povrch v celé šířce a dotčené délce komunikace, přičemž touto částkou jsme uhradili necelou polovinu opravované plochy komunikace.

Odstraněno bylo také velké množství výtluků, konkrétně na ul. V Závěťří, Urbaníkova, E. Rošického, Jánského, O. Pavla, J. Kainara, M. Kudeříkové, Květinové, Letní, Stratilové, Sabinové, Jelínkové a F. a A. Ryšových. Celkové náklady činily 643 tis. Kč.

Pro opravy komunikací po investiční akci statutárního města Ostrava „Odkanalizování jižní části Svinova“, která v současné době probíhá, jsme zadali zpracování projektové dokumentace pro povolení a realizaci stavby. Projekt v hodnotě 657 tis. Kč řeší komplexní opravy povrchů komunikací a jejich budoucí rozměrové uspořádání, odvodnění, parkování a dopravní značení.

V ul. M. Kudeříkové, E. Rošického, Mičurinové, Polanecké, Lipové a L. Kříže byly opraveny chodníky (ucelené části) nákladem 2 083 tis. Kč. Opraven byl také chodník v parku naproti bývalé vodárny na ul. Bílovecké, a to nákladem 376 tis. Kč. Došlo také na společnou stezku pro chodce a cyklisty na ul. Bílovecké naproti budovy

úřadu, která byla kompletně předlážděna a upraveny pro větší bezpečnost chodců i cyklistů, náklady činily 605 tis. Kč.

V loňském roce taktéž pokračovaly práce na opravách přístřešků pro cestující na autobusových zastávkách. Nově jsme opravili základy na obou zastávkách „Polanecká – Kovošrot“ (133 tis. Kč), nové přístřešky následně dodala společnost TSR. Nový přístřešek jsme instalovali na zastávkách „Polanecká – Fibichova“ (125 tis. Kč) a F. a A. Ryšových (77 tis. Kč). Kompletní rekonstrukci v nákladu 1 113 tis. Kč prošla nevyhovující autobusová zastávka na ul. Nad Porubkou - Malá strana. Bylo posunuto nástupiště a přechod pro chodce, provedeny nové vjezdy, dvě parkovací místa, přístupový chodník a přístřešek.

Nově byla zřízena, rozšířena, nebo opravena stání pro kontejnery na tříděný odpad, a to na ul. Bílovecká, V Závěťří, U Rouravy, F. a A. Ryšových, Sabinova a J. Kainara. Celkové náklady činily 319 tis. Kč.

Na ul. Kmochově bylo nákladem 24 tis. Kč doplněno bezpečnostní zábradlí u Porubky. Na ul. U Hráze jsme opravili revizní šachtu na dešťové kanalizaci (19 tis. Kč), demontovali a zpět jsme osadili sadový stožár veřejného osvětlení pro úpravu přechodu pro chodce na ul. Bílovecké (5 tis. Kč). Děti v mateřské škole na ul. E. Rošického jsme potěšili aplikací herních prvků na areálové komunikaci (87 tis. Kč). Nově byla také zřízena dvě stání pro sdílená kola (78 tis. Kč).

V průběhu celého roku probíhala obnova a doplnění dopravního značení. V křižovatce ul. U Hráze a F. a A. Ryšových bylo instalováno dopravní zrcadlo, zřízeno ZTP parkovací místo na ul. Kuršova, obnova vodorovného i svislého značení na ul. Psohlavců, V Závěťří (cyklostezka), Peterkova (parkoviště), také na ul. Bílovecké a dalších. Celkové náklady na údržbu dopravního značení činily v loňském roce 242 tis. Kč.

Pozadu nezůstaly ani investice do bytového fondu. Tam se investovalo na zařizovací předměty - plynové kotle, plynové sporáky, pl. přímotopy (116 tis. Kč), investice do kompletní renovace bytů - č.p. 123, byt 12 (915 tis. Kč), č.p. 55, byt 3, (600 tis. Kč), č.p. 55, byt 7 (518 tis. Kč).

V novém roce máme o něco snížený rozpočet kvůli nižší finanční dotaci z města cca o 10 % zapříčiněné situací okolo COVID - 19. Přesto věřím, že budeme maximálně účelně nakládat s finančními prostředky i v tomto roce.

Ing. Radim Smetana

Komise pro občanské záležitosti

Milí spoluobčané, přestože jsou akce naší komise v současné době velmi okleštěné, alespoň na naše jubilanty nezapomínáme a stejně jako v minulosti jsou našimi členkami za dodržování protiepidemiologických zásad naši oslavenci navštěvováni s přáním a dárky. V únoru dokonce oslavili čtyři naši

spoluobčané krásné kulaté devadesátiny, ke kterým jim poblahopřala předsedkyně komise Mgr. Lenka Hrušková spolu s panem starostou Ing. Radimem Smetanou.

Stejně jako vy doufáme, že tato nešťastná doba brzy pomine a my se s vámi opět budeme moci vídat i na

jiných společných akcích, na které jsme byli všichni zvyklí a na které se spolu s vámi těšíme. Zároveň všem přejeme veselé prožití velikonočních svátků, krásné a hlavně zdravé jaro!

Členky Komise pro občanské záležitosti při Radě MOB Svinov

*Příjemné prožití
Velikonoc
vám přeji*

*starosta, radní a zastupitelé
městského obvodu Svinov.*

*Připojují se také
zaměstnanci Úřadu městského
obvodu Svinov.*

Rada městského obvodu Svinov zve všechny občany
na slavnostní položení věnců a kytic k pomníku padlých
v parku ČSA na Bílovecké ulici u příležitosti

76. výročí osvobození Svinova

Slavnostní akt se uskuteční

ve čtvrtek 29.04.2021 od 15:30 hodin

Program:

1. Zahájení
2. Projev starosty
3. Kulturní program dětí ZŠ a MŠ, ZDŠ Dobroslava Lidmily
4. Položení kytic
5. Ukončení

Doprovodný program Dechové hudby Polanka pod vedením pana Jiřího Adamce.

Svou účastí na pietním aktu uctíte památku našich osvoboditelů.

SVINOVSKÁ POUŤ 2021

Vážení spoluobčané, Svinováci, senioři, junioři, děti, prostě všichni!

Již více než roční návštěvou neznámého a hlavně nevídaného hosta jsme už všichni unaveni. Koronavirus nám zásadně změnil všechny směry našeho žití a většina z nás zásadně přehodnotila své priority.

My se však nedáme, my to zvládneme a ono zmiňované světýlko na konci tunelu dostihneme, a to v co nejkratším termínu.

Neslibujeme, ale doufáme, že SVINOVSKÁ POUŤ 2021 bude! Věříme v lepší zítřky!

Máme předjednaná rozmanitá hudební, taneční a kulturní vystoupení, naše škola a mateřinky měly už na loňský rok

připravena zajímavá vystoupení, která jen „opráší“, no a stánkaři a trhovci s rozmanitým sortimentem zboží se již hlásí o místo před kostelem Krista Krále. Zajištěno je již pódium s ozvučením a „objednali jsme už také slunečné počasí“.

Co je krásnějšího než úsměv a od cukrové vaty upatlané tváře našich dětí nebo vnuků. A když se na nás k tomu usměje sluníčko, budeme si všichni plnými doušky užívat toho, co nám již dlouho chybí - společenství přátel, kamarádů, spolužáků, rodin.

Přeji vám - nám, ať to vyjde a toho neviditelného zmetka nechť společnost se skutečnými odborníky uvrhne na smetiště dějin.

Ing. Eduard Dvorský, místostarosta

Blahopřání našim jubilantům

Komise pro občanské záležitosti při Radě městského obvodu Svinov a zastupitelé městského obvodu přejí všem našim jubilantům pevné zdraví, hodně štěstí a spokojenosti v osobním životě.

Leden

Bigošová Jiřinka
Malíková Drahoslava
Bóžiová Jana
Kopková Anna
David Vladimír
Swierkosz Josef
Marková Stanislava
Vojtovičová Milena

Únor

Benek Zdeněk
Haderková Božena
Koelblova Jiřinka

Matěj Arnošt
Justová Eliška
Hledík Stanislav
Ščerbová Marie
Malíková Ludmila
Řehák Miroslav
Materová Květoslava
Kašpařík Bohumil
Janoušek Miroslav
Sýkora Zdeněk
Žárníková Anna
Kotrlová Mária
Vrbka Milan

Neničková Zdenka

Březen

Bukovský Jan
Kubatka Jozef
Waldrová Ludmila
Berková Marie
Kalmanová Jaromíra
Tomečková Jilja
Nesitová Josefa
Drong Rudolf
Hajdučková Emilie
Vyřasová Františka

INFORMACE pro občany

PARKOVACÍ KARTY „R“ a „A“ pro rok 2021

Upozorňujeme občany, že platnost stávajících abonentních a rezidentních parkovacích karet skončila k 31.12.2020.

K vyřízení nové parkovací karty pro rok 2021 je nutné doložit: průkaz totožnosti, malý technický průkaz vozidla, příp. aktuální potvrzení o užívání služebního vozidla k soukromým účelům. Ceny poplatků zůstávají stejné jako v roce 2020.

POVOLENÍ PARKOVÁNÍ za bytovými domy na ul. Bílovecké od 01.03.2021

Upozorňujeme občany bytových domů na ul. Bílovecké, že platnost současných povolenek k vjezdu na parkoviště skončila k 28.02.2021.

Nové povolenky jsou připraveny k vyvednutí na základě předložení občanského průkazu a vrácení stávající povolenky. U služebního vozidla je nutné doložit aktuální potvrzení o užívání služebního vozidla k soukromým účelům.

POPLATKY ZA PSY pro rok 2021

Upozorňujeme občany, že **termín úhrady** místního poplatku ze psů je **do 31.03.2021**.

Platbu je možno provést hotově, nebo platební kartou (i bezkontaktně) na pokladně úřadu (v úředních hodinách) nebo doporučujeme bezhotovostní platbu na účet MOB Svinov, č. účtu: 1649332389/0800, a uvést variabilní symbol plátce.

ÚHRADA NÁJEMNÉHO ZA POZEMKY POD GARÁŽÍ A ZAHRÁDKY za rok 2021

Upozorňujeme občany, že **termín úhrady** nájemného za pronájem pozemků pod garážemi a pronájem zahrádek je **do 31.03.2021**.

Platbu je možno provést hotově, nebo platební kartou (i bezkontaktně) na pokladně úřadu (v úředních hodinách) nebo doporučujeme bezhotovostní platbu na účet MOB Svinov, č. účtu: 1649332389/0800, a uvést variabilní symbol plátce, který je uveden ve smlouvě.

Kontakty:

Parkovací karty a povolenky: kancelář č. 16 nebo č. 10 (pokladna)

Ilona Soldánová, tel. č. 599 421 022, email: isoldanova@svinov.ostrava.cz

Poplatky za psy, nájemné za pozemky pod garážemi a zahrádky: kancelář č. 16
Ivana Kavalová tel. č. 599 421 042, email: ikavalova@svinov.ostrava.cz

Sběr velkoobjemového odpadu (skříně, matrace apod.) - JARO 2021

č.kont.			datum přistavení	datum odvozu
1	ul. Psohlavců	naproti domu čp. 422	03.05.2021 nejpozději do 10:00 hod	04.05.2021 nejdříve v 8:00 hod
2	ul. Lelkova	konec komunikace (parkoviště)		
3	ul. Stanislavského	nad parkem naproti domu čp. 528		
4	ul. Mičurina	křižovatka s ul. Tichou (parkoviště)		
5	ul. Bílovecká	mezi domy čp. 115 a 117		
6	ul. Stanislavského	naproti domu čp. 582		
7	ul. Polanecká	vjezd vedle domu čp. 68/1	04.05.2021 nejpozději do 10:00 hod	05.05.2021 nejdříve v 8:00 hod
8	ul. F. a A. Ryšových	křižovatka-ulice V Dubí (vedle garáží)		
9	ul. Bří Sedláčků	parkoviště u potravin Jarmar		
10	ul. Polanecká	naproti prodejny Autoprogres		
11	ul. Luční	naproti Rybasporu		
12	ul. Elektrárenská	před bývalou telefonní budkou		
13	ul. Jelínkova	na křižovatce s ul. Dr. Kudely	05.05.2021 nejpozději do 10:00 hod	06.05.2021 nejdříve v 8:00 hod
14	ul. E. Rošického	u křižovatky s ul. E. Trioletové		
15	ul. E. Rošického	u křižovatky s ul. E. Trioletové		
16	ul. E. Rošického	před domem čp. 1072/2-obratiště		
17	ul. Urbaníkova	parkoviště nad Domem služeb		
18	ul. Urbaníkova	parkoviště nad Domem služeb		

Oprava administrativní budovy Technického dvora a pronájem nadbytečných kancelářských prostor se staly skutečností

Administrativní budova Technického dvora Ostrava – Svinov (dále jen TD) byla vybudována v 60. letech jako technické zázemí pro výstavbu komunikace Rudná, během řady let sloužila k různým účelům. Postupně přešla do majetku MOB Svinov, který ji začal využívat pro potřeby a zázemí technických služeb na území Svinova.

Budova byla částečně využívána pro potřeby TD a také pronajímána jiným subjektům. V roce 2013 byla provedena rekonstrukce sociálního zázemí v přízemí

- výměna oken, výměna systému topení a celkové zateplení budovy.

Vnitřní prostory 2. NP, které neprošly rekonstrukcí, byly původní z dob výstavby, tudíž zastaralé, vyžité, nefunkční a pro další využití kancelářských prostor, či k pronájmu kancelářských prostor nepoužitelné. Proto již v roce 2019 se vedení TD společně se zřizovatelem zabývalo otázkou opravy nezrekonstruovaných prostor. Potřebnost opravy nájemních prostor byly podpořeny starostou Ing. Radimem Smetanou jednáním s potenciálním nájemcem kancelářských prostor a venkovních skladovacích ploch.

Na jaře v roce 2020 bylo rozhodnuto, že se připraví kompletní oprava vnitřních prostor a sociálního zázemí. V prostorách TD se započalo s úklidem venkovní plochy, odvozem starých betonů, dlažeb k recyklaci apod. Byla zpracována dokumentace, provedeno výběrové řízení a zastupitelstvo MOB Svinov schválilo v červnu 2020 dofinancování této investiční akce s názvem „Oprava vnitřních prostor a sociálního zařízení v budově TD Ostrava - Svinov“. Z výběrového řízení vzešel dodavatel stavebních prací, a to firma VODAŘ Zdeněk Hybner, Ostrava – Poruba, která nabídla nejnižší cenu 1.765.352,66 Kč včetně DPH. Rozsah prací byl značný: opravy stěn-nové omítky, kompletní výměna dlažby na chodbách, výměna druhých vstupních dveří, výměna dveřních křidel v počtu přes

40 ks vč. kování, nátěry zárubní, výměna podlahových krytin, položení koberců a linolea v kancelářích, kompletní oprava sociálního zařízení ve 2.NP a sociálního zařízení 1.NP (WC ženy), výměny sanity, rozvodů vody, odpadového potrubí a instalace nových obkladů.

V objektu byly provedeny rozvody tepelé a studené vody pro vybudování 4 ks kuchyňských linek (není nutné již mýt nádobí zaměstnanců TD v prostorách WC či sprch) a jiné stavební práce. Jednalo se

o opravy kanceláří, denní místnosti, sociálního zázemí, které budou využívány pro chod Technického dvora, ostatní plochy budou nabídnuty k ekonomickému pronájmu, který by bez těchto oprav byl těžko realizovatelný. Některé prostory budou sloužit pro společné užívání subjektů.

Nájemní smlouva o pronájmu nepotřebných nebytových prostor byla uzavřena za koordinace starosty obvodu Ing. Radima Smetany mezi pronajímatelem Technický dvůr Ostrava - Svinov, p. o. a nájemcem Strabag Rail, a. s. Nájemní vztah je uzavřen na období pěti let a následně přechází na dobu neurčitou s výpovědní lhůtou.

V současné době je administrativní budova Technického dvora kompletně opravena, její vybavení odpovídá dnešním standardům. Dlouhodobým pronájmem kancelářských prostor a venkovních ploch se dá hovořit o návratnosti prostředků vložených do opravy kolem tří let. V závěru celé investiční akce bych chtěl poděkovat starostovi obvodu Ing. Radimovi Smetanovi za koordinaci nájemního vztahu a spolupráci při stavbě, členům rady a zastupitelstva městského obvodu za podporu této investice, stavební firmě za nelehkou realizaci, stavebnímu doзору a všem, kteří poskytli součinnost, za úsilí, které přispělo k tomu, že na území Svinova byla opravena další budova v majetku městského obvodu.

**Ing. Miroslav Mališ – ředitel
Technického dvora Ostrava – Svinov, p. o.**

Rozpočet 2021

Usnesením Zastupitelstva městského obvodu Svinov č. 120/ZMOB-Svi/1822/12 ze dne 14. 12. 2020 byl schválen rozpočet městského obvodu na rok 2021. Městský obvod bude v roce 2021 hospodařit s rozpočtem ve výši 81 330 tis. Kč.

Běžné výdaje ve výši 50 431 Kč jsou určeny na správu, opravu a údržbu silnic, chodníků a dopravního značení, přednádrazního prostoru, bytových a nebytových prostor, pozemků, na správní činnosti, příspěvky na provoz příspěvkových

organizací a příspěvky na kulturní a společenské činnosti.

Kapitálové výdaje jsou schváleny ve výši 30 899 tis. Kč a k nejvýznamnějším patří výdaje určené na rekonstrukce místních komunikací vč. chodníků jižní části Svinova (11 200 tis. Kč), investice do bytového fondu (1 571 tis. Kč), investiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím (2 189 tis. Kč) a výstavbu hřiště na ul. Bílovecká (13 500 tis. Kč).

Rozpočet městského obvodu Svinov na rok 2021 (v tis. Kč)

daňové příjmy	5 540
nedaňové příjmy	14 070
kapitálové příjmy	0
přijaté transfery celkem	54 005
příjmy celkem	73 615
konsolidace příjmů	-1 240
příjmy celkem po konsolidaci	72 375
financování	8 955
celkové zdroje	81 330
běžné výdaje	51 671
konsolidace výdajů	-1 240
běžné výdaje po konsolidaci	50 431
kapitálové výdaje	30 899
celkové výdaje	81 330

PLÁN SVOZU BIOODPADU SVINOV od 29.3.2021 - 9.11.2021 (a dle klimatických podmínek)

lokalita	1. Polská-Nad Porubkou- Květinová-Kainara	2. Psohlavců-Jelínkova-Bílovecká-U rampa	3. Bílovecká-Rudná-trať-Navrátilova	4. Bílovecká-Opavská-Stratilova-Sokolská	5. Polanecká-Na Rybníkách-Elektřárenská-Dubí
č.kont.	1	2	3	4	5
pondělí	ul.Květinová obratiště pod dětským hřištěm	ul.Psohlavců - zahr. osada Garáže	ul.Bří Sedláčků parkoviště Jarmar	ul.Tichá u křižovatky s ul. Mičurinovou	ul.Zátiší x Soukromá (S) ul. Stará Polanecká kont.stání (L)
úterý	konec ul.Rošíckého-parkoviště u ul. Chrpové	konec Kmochovy ul.- u lávky přes Porubku	ul.Bratří Sedláčků x ul. Hrabýňská	ul. Stanislavského-u Jubilejní studny	Na Rybníkách x Fibichova (S) ul. Přemyslovská - u jezírka (L)
středa	parkoviště za restaurací U Slunce	ul. Jelínkova x Dr.Kudely (S) Nová Hasičárna (L)	plocha mezi ulicemi Bílovecká a Králka	ul. Kuršova naproti autobazaru	ul. Elektřárenská x ul. Bílovecká
čtvrtek	ul. Květinová obratiště u ul. Urbaníkovy	ul.Psohlavců x ul. Sokolská	ul.Lelkova dole u ulice Opavské	ul. Kolofíkova x ul. U Rourvny	Dubí u tiskárny

vysvětlivky: X - křižovatka, (S) - sudý týden, (L) - lichý týden
V případě dotazů volejte TD Ostrava-Svinov,p.o. - p. Tarnawa na tel. Č. 603 440 413

Distanční výuka ve svinovské škole

Za pár dnů to bude už rok, kdy se v souvislosti s proticovidovými opatřeními poprvé v celé naší zemi uzavřely všechny školy. V té naší jsme od prvního dne po tomto uzavření začali intenzivně rozpracovávat strategii, jak co nejefektivněji realizovat distanční výuku. Jako komunikační kanál jsme v té době již používali platformu Bakalář, v jejímž rámci jsou žáci i jejich zákonní zástupci informováni o všech důležitých aktualitách v naší škole, např. o změnách dle nařízení MŠMT, o vzdělávání v průběhu distanční výuky, o vydávání ní vysvědčení apod.

Od září byl pak pro všechny naše žáky zřízen přístup do jednotné platformy MS Teams, kterou používáme při přihlašování k on-line výuce.

Pro distanční výuku máme od počátku jasně nastavená pravidla, jak má komunikace mezi učiteli a žáky probíhat. Už od podzimu mají všechny třídy pevně stanovený rozvrh hodin pro distanční výuku. Žáci se se svými vyučujícími pravidelně setkávají při on-line konferencích (průměrný rozsah je v jednom týdnu cca 15 hodin on-line výuky), další hodiny jsou vedeny formou zadávání samostatných prací, učitelé zasílají žákům odkazy k procvičování učiva, popř. probíhají individuální

konzultace se žáky. U žáků na první stupni, především pak ve více početných třídách, je realizována výuka v menších skupinách. Přínosné je zde především to, že během jedné vyučovací hodiny dostanou prostor všichni žáci. Učitelé se snaží distanční výuku svým žákům co možná nejvíce zpestřit, k čemuž využívají nejrozličnější internetové aplikace a stránky (např. Learning Apps, Wordwall, Kahoot!, Chápeš. cz, GeoGebra, Luštěnky, ...), tvoří pro své žáky prezentace, únikové hry, ... Učení se tak stává efektivnějším, ale i zábavnějším. V hodnocení žáků postupujeme dle doporučení MŠMT, žáky hodnotíme známkami, ale plně zohledňujeme i skutečnosti ovlivňující výsledky vzdělání. Hodnotíme účast na distanční výuce, aktivitu během hodiny, schopnosti organizovat si čas a učení v podmínkách, kdy žák přebírá odpovědnost za svou práci, hodnotíme, jak žák plní zadané úkoly (včasnost, kvalitu, tvořivost atd.). Pro všechny žáky je distanční vzdělávání povinné a v případě, že se on-line výuky nemohou zúčastnit, musí zákonní zástupci řádně doložit důvody jejich nepřítomnosti.

Škola se i v rámci distanční výuky snaží přizpůsobit možnostem jednotlivých rodin, a proto v případě, že má žák technické problémy s počítačem, nebo jej vůbec nevlastní, mohou rodiče požádat školu o zapůjčení tabletu. Na počátku podzimní distanční výuky nabízela škola rodinám i kódy, pomocí kterých mohli rodiče uzavřít smlouvu s dodavatelem a získat zdarma na tři

měsíce data pro přístup na internet. A protože období uzavření škol dál pokračuje, dodavatel toto období prodloužil na celou dobu distanční výuky.

V tomto období více než kdy jindy komunikují s rodiči, kteří mi svými vyjádřeními poskytují pro mě tak potřebnou zpětnou vazbu. Obzvlášť mne těší e-maily, v nichž rodiče vyjadřují svou spokojenost s průběhem výuky, s tím, že výuka probíhá dle jejich představ, a hlavně, když rodiče vidí efektivitu vzdělávání svých dětí, i když nemohou docházet do školy.

Distanční výuka probíhá již řadu měsíců. Je to pro všechny velmi náročné období. U žáků se začíná projevovat větší nesoustředěnost, a tak pedagogové musí zvyšovat úsilí k jejich motivaci. Učitelé si vzájemně předávají své nově nabyté zkušenosti s používáním internetových aplikací pro distanční výuku, stále hledají nové a nové cesty, jak výuku dále obohacovat o nové náměty. Ani v této těžké době naše škola nezapomněla na otázky spojené s prevencí jak v oblasti sociálně-patologických jevů, tak v oblasti dopravní výchovy. Žáci vybraných ročníků se tak mohli zúčastnit webinářů o kyberšikaně a dopravní výchově pro 3. ročník, žáci devátého ročníku absolvovali webinář k volbě povolání. Na úspěšném zvládnutí distančního vzdělávání se ovšem kromě žáků a pedagogů nemalou měrou podílí i rodiče, za což jim patří velké díky.

Doufáme, že toto mimořádné období, kdy výuka bude muset probíhat pouze distančně, již brzy pomine, že již brzy se žáci a studenti budou moci vrátit do škol, že již brzy budou moci opět usednout do školních lavicích. Já i všichni naši učitelé se na tuto chvíli už teď moc těšíme.

Mgr. Iveta Komorášová, ředitelka školy

ZŠ A MŠ OSTRAVA-SVINOV, P.O.

ZÁPIS DO 1.TŘÍDY

OD 1. DUBNA 2021 ONLINE
OSOBNÍ PRÍTOMNOST DĚTÍ DLE
AKTUÁLNÍCH OPATŘENÍ

VÍCE INFORMACÍ
WWW.ZSSVINOV.CZ

ZŠ A MŠ OSTRAVA-SVINOV, p.o.
 Bílovecká 10/7, 721 00
 Ostrava-Svinov, p. o.
 telefon 596 961 425

ZÁPIS DĚTÍ K PŘEDŠKOLNÍMU
VZDĚLÁVÁNÍ

DO MATEŘSKÝCH ŠKOL:
 MŠ E. Rošického 1082/22
 MŠ Polanecká 92/4
 MŠ Stanislavského 1247/5

Aktuální informace o zápisu budou zveřejněny na webových stránkách školy www.zssvinov.cz koncem dubna.

Keramické dílny v našich mateřských školách

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Všechny MŠ Ostrava-Svinov, Rošického, Polanecká, Stanislavského jsou zapojeny do projektu s názvem: **Podpora inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě**. Projekt zaštiťuje Rodinné a komunitní centrum Chaloupka Ostrava.

Tento projekt si klade za cíl zvyšovat kvalitu vzdělávání dětí v MŠ, zaměřuje se na děti předškolního věku, které mohou být ohroženy školním neúspěchem ať již z důvodu jazykové bariéry (naše MŠ navštěvují i děti z odlišného sociokulturního prostředí), tak i z důvodů ekonomických, sociálních apod. Aktivita v rámci MŠ jsou zaměřené

na řešení těchto problémů. Pedagogové a školní asistent komunikují s rodiči o připravenosti dětí na vstup do školy, hledají individuální řešení vždy pro konkrétní dítě. Zároveň se snaží, aby všechny děti, které navštěvují MŠ měly společné činnosti a zájmy. Jednou z aktivit, které jsou součástí uvedeného projektu, je také pořádání pravidelných keramických dílen. Keramické dílničky probíhají průběžně na všech odloučených pracovištích MŠ Svinov a jsou dětmi velmi oblíbené. Děti se pod vedením školního asistenta seznamují s prací s hlínou, vytvářejí výrobky motivované aktuálně probíraným tématem nebo přicházejícím

ročním obdobím. Děti si připravují dekorace na Vánoce, Velikonoce i další sváteční dny v roce. Vyrábějí si drobné dekorace a dárky. Tato činnost nenásilně podporuje rozvoj jemné motoriky dětí, rozvíjí jejich estetické vnímání, dává dětem prostor k vlastní kreativitě a fantazii a učí děti vytrvat při práci na výrobku od začátku až do konce. Rozvoj jemné motoriky u dětí pomáhá úspěšně nastartovat grafomotoriku, a tím i následné činnosti předmatematické a předčtenářské. Děti se často na práci s keramickou hlínou připravují i doma s rodiči, povídají si o postupech, o výrobcích, mohou si práci vyzkoušet v domácím prostředí s plastelínou, či jinou modelovací hmotou. Rodiče jsou touto cestou zapojeni do aktivit MŠ, a tudíž dochází i k podpoře rodičovských kompetencí a k lepší komunikaci mezi rodiči a pedagogy.

Michaela Řeháková

Logopedická intervence v MŠ

Všechny MŠ Ostrava-Svinov, Rošického, Polanecká, Stanislavského jsou zapojeny do projektu s názvem: **Podpora inkluzivního vzdělávání pro sociálně vyloučené lokality v Ostravě**. Projekt zaštiťuje Rodinné a komunitní centrum Chaloupka Ostrava.

Tento projekt si klade za cíl zvyšovat kvalitu vzdělávání dětí v MŠ, zaměřuje se na děti předškolního věku, které mohou být ohroženy školním neúspěchem ať již z důvodu jazykové bariéry (naše MŠ navštěvují i děti z odlišného sociokulturního prostředí), tak i z důvodů ekonomických, sociálních apod. Aktivita v rámci MŠ jsou zaměřené na řešení těchto problémů. Pedagogové a školní asistent komunikují s rodiči o připravenosti dětí na vstup do školy, hledají individuální řešení vždy pro konkrétní dítě. Zároveň se snaží, aby všechny děti, které navštěvují MŠ měly společné činnosti a zájmy. Jednou z aktivit, které jsou součástí uvedeného projektu, je také pořádání pravidelných keramických dílen. Keramické

dílničky probíhají průběžně na všech odloučených pracovištích MŠ Svinov a jsou dětmi velmi oblíbené. Děti se pod vedením školního asistenta seznamují s prací s hlínou, vytvářejí výrobky motivované aktuálně probíraným tématem nebo přicházejícím ročním obdobím. Děti si připravují dekorace na Vánoce, Velikonoce i další sváteční dny v roce. Vyrábějí si drobné dekorace a dárky. Tato činnost nenásilně podporuje rozvoj jemné motoriky dětí, rozvíjí jejich estetické vnímání, dává dětem prostor k vlastní kreativitě a fantazii a učí děti vytrvat při práci na výrobku od začátku až do konce. Rozvoj jemné motoriky u dětí pomáhá úspěšně nastartovat grafomotoriku, a tím i následné činnosti předmatematické a předčtenářské.

Děti se často na práci s keramickou hlínou připravují i doma s rodiči, povídají si o postupech, o výrobcích, mohou si práci vyzkoušet v domácím prostředí s plastelínou, či jinou modelovací hmotou. Rodiče jsou touto cestou zapojeni do aktivit MŠ, a tudíž dochází i k podpoře rodičovských kompetencí a k lepší komunikaci mezi rodiči a pedagogy.

Michaela Řeháková

Kroužek předškoláka na MŠ Stanislavského

Každoročně se nejstarší děti z mateřské školy připravují na zápis do 1. třídy. Není tomu jinak ani letos.

Již od začátku října 2020 se děti z obou tříd MŠ Stanislavského, Berušky i Žabičky, účastní kroužku předškoláka. Kroužek probíhá jednou týdně a děti si v něm nad rámec běžných každodenních vzdělávacích aktivit mohou vyzkoušet, jaké to bude ve škole. Připravují se na vstup do školních lavic s nadšením a svědomitě. Zdokonalují se ve svých předmatematických dovednostech, počítají, poznávají tvary, srovnávají velikosti, určují množství. Vyprávěním pohádek a příběhů rozvíjejí svou slovní zásobu. Věku přiměřeně rozvinutá řeč je velmi důležitá. Děti potřebují mluvenému slovu dobře rozumět, aby v budoucnu věděly, co se od nich očekává. Společné dokončování vyprávěných příběhů dává dětem možnost využít vlastní fantazii a tvořivost. Povídáním si v kruhu na koberci se děti učí nejen vyjadřování, ale i naslouchat kamarádům, dát prostor ostatním, pomáhá jim to uvědomit si, že jsou součástí kolektivu, budují si své místo

mezi vrstevníky. Je toho opravdu hodně, co musí malý předškolák zvládnout. V mateřské škole probíhá učení hrou. Děti často mění své aktivity, aby udržely pozornost a činnost je bavily. Práci v kruhu na koberci střídají dětmi oblíbené pohybové hry. Pracovní listy a pracovní sešity si děti vyplňují u stolečků. Když mají splněno, učí se hlásit jako opravdoví velcí školáci. Velké oblíbené se u dětí těší také využívání moderních technologií. V naší mateřské škole mají děti k dispozici interaktivní 3BOX. Výukové programy a hry jsou členěny do různých oblastí dle ročních období a probíraných témat. Technologie napomáhají rozvíjet vědomosti a dovednosti dětí, rozvíjet jejich samostatné myšlení a rozhodování a vedou děti ke konečnému vyřešení jednotlivých úkolů. Především však přináší dětem radost z dobře zvládnutého úkolu. A děti umí nádherně tuto radost přenést na své paní učitelky. Věříme, že se našim malým školáčkům bude i na základní škole dařit tak dobře, jako ve škole mateřské.

Kolektiv MŠ Stanislavského

Úspěšný rok 2020 v PS Ještěř

Rok 2020 se pro nás v PS Ještěř stal rokem úspěšným i přes situaci, která ve světě panuje. Proč? Získali jsme hned několik finančních příspěvků a rádi bychom vás o tom informovali a našim podporovatelům tímto poděkovali nejen za nás, ale také za děti, které se účastní našich akcí.

První náš úspěch byl v zaměstnaneckých grantech skupiny ČEZ, která nám skrze svou nadaci udělila grant v hodnotě 30 tisíc korun na zajištění našeho projektu Šance pro Ještěř 2020.

Významnou podporu jsme také získali pro náš další náš projekt Šance pro děti 2020. Částkou 50 000 korun podpořil náš projekt Moravskoslezský kraj a významnou měrou přispěla společnost Hyundai Motor Manufacturing Czech s.r.o., jež projekt podpořila částkou 20 tisíc korun.

Dalším podporovatelem v letošním roce je MŠMT, které nám prostřednictvím spolku Pionýr poskytlo na rok 2020 dotaci na zajištění oprav naší základny v celkové hodnotě 120 tisíc Kč. Této obrovské podpory si velmi vážíme a zavazuje nás k tomu, abychom stále tak dobře pracovali s dětmi jako doposud.

32 tisíc korun jsme pak vyhráli v 7. výzvě programu „Vy rozhodujete, my pomáháme“ nadačního fondu Tesco, za které jsme mohli opravit naši táborovou kuchyni, za což jsme moc vděční.

Závěrem děkujeme našim stálým podporovatelům, kteří nám přispívají na zajištění pravidelné činnosti naší organizace. Jsou to Městský obvod Svinov a Statutární město Ostrava.

Za vedení Pionýr, z.s. – Pionýrské skupiny Ještěř

Aleš Ovesný, hospodář

Webinář E-Bezpečí

V prvním únorovém týdnu se žáci 6. a 7. tříd zúčastnili webinářů v rámci projektu E-Bezpečí – Centra prevence rizikové virtuální komunikace Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Tématem besedy byla kyberšikana. Během dvouhodinového webináře se hovořilo především o nebezpečných jevech spojených s používáním internetu a mobilních telefonů, rizicích používání sociálních sítí, ověřování informací na internetu, o kyberšikaně, cybergroomingu, ... Žáci se v průběhu celé besedy aktivně zapojovali do jejího průběhu, ať už hlasováním, kdy se formou ankety vyjadřovali k probíraným otázkám a námětům, nebo kladením otázek prostřednictvím chatu, popř. po zapnutí mikrofonu i přímým zapojením do diskuse. Právě hlasovací ankety sklídily u žáků největší odezvu. Velice kladně byly žáky hodnoceny i uváděné případy, které se staly a řešily buď u nás, nebo v zahraničí, a jimiž byly celé besedy prokládány.

Cílem tohoto programu byla snaha přispět k budování zdravého a zodpovědného přístupu žáků k internetu a online službám, ovlivnění jejich postoju k internetové agresi, dlouhodobým cílem pak budování zdravého školního klimatu (s cílem minimalizovat riziko vzniku kyberšikany).

Protože žáci i učitelé velice kladně hodnotili téma i samotnou úroveň webinářů, je naše škola připravena v projektech E-Bezpečí i nadále pokračovat a již nyní se domlouvá další spolupráce.

Mgr. Svatava Zeinerová
Školní metodik prevence

Víte, že ... více čteme díky tučňákovi?

Písemnictví (knižní kultura) je nerozlučně spjata s lidskou potřebou zaznamenávat věci vznešené i všední, pomíjivé i přetrvávající. Nepřekvapí proto, že vznikalo na několika místech zároveň nezávisle na sobě. Od svých počátků v období prvních civilizací ve 4. tisíciletí před naším letopočtem procházelo složitým vývojem.

Způsob zaznamenávání písma býval rozmanitý. Nejprve to byly obrázky, u Sumerů, Babyloňanů, Akkadů či Asyřanů tvořené klínky na hliněných tabulkách či destičkách. Tesalo se také do kamene či rylo do dřeva. Egypťané zase tvořili charakteristické hieroglyfy představující slovo konkrétního významu (mimo význam určovaly také jeho výslovnost). Základ evropského písemnictví byl nastolen Féniciany a jejich hláskovým písmem o 22 souhláskách. Až s abecedou se ustálilo pravidlo: jeden znak = jedno písmeno. Užívání abecedy umožnilo přejít k praktičtějším psacím látkám – *papyru*, *pergamenu* a poté, co do Evropy proniklo tajemství ukradené z Číny, také *papíru*.

Původní účel písemných záznamů byl převážně praktický, sloužící právnímu a administrativně-hospodářskému záležitostem. Alfabetický rozměr, kterého písmo díky Féniciánům nabylo někdy ve 14.-12. stol. př. n. l., jej umožnil využívat pro složitější (nejprve náboženské) texty. Literatura nejrůznějšího dalšího charakteru: přírodovědného, matematického, ale i zábavného na sebe nenechala dlouho čekat. Ať již bylo využíváno jakýmkoliv způsobem, znalost písma a umění jej číst znamenalo mít moc a ta se mimo jiné šířila prostřednictvím knih.

Charakter psacích látek určoval tvar knihy. Ve starověku se texty psaly nejčastěji na papyrové *svítky*, které se namotávaly na hole. Na přelomu 4.-5. stol. n. l. byl svitek nahrazen *codexem*, svazkem až dvaceti pergamenových listů. Ten umožňoval psát na obě strany a co více, ke čtení nebylo zapotřebí obou rukou jako v případě papyru.

Náročný proces, jakým sepisování knih bylo, se odehrával v písařských dílnách. Zpočátku fungovaly v panovnických palácích. Postupem času a zvyšujících se nároků na kvalitu provedení se vyžadovalo zapojení jedinců nejrůznějších knihovnických řemesel. Vedle běžných opisovačů šlo o následující role: *kaligrafové*, jakožto nejlepší písaři, měli na starosti nejnáročnější část prací, *verifikátoři* ověřovali pravost rukopisů, *iluminátoři* zdobili knihy ornamenty, *rubrikátoři* malovali červené iniciály a znaménka,

miniátoři byli ilustrátoři knih, které opatřovali miniaturami.

V evropském civilizačním okruhu získala ve středověku na významu klášterní skriptoria, která uvedené řemeslníky (a zároveň příslušníky mnišského řádu) soustřeďovala. Souviselo to především s benediktinským řádem, jenž měl pravidelné čtení knih vetknuto přímo ve své řeholi. V českém prostředí zaujalo významné postavení několik (mužských) benediktinských klášterů: nejstarší pražský Břevnov, dnes již neexistující Ostrov (na ostrově sv. Kiliána) při soutoku Sázavy a Vltavy, středočeská Sázava a jiho-moravský Rajhrad. Severomoravské Hradisko nechal vybudovat olomoucký biskup Jindřich Zdík, který do Čech přivedl premonstráty. V případě Hradiska je upřednostnil před benediktiny a na pražském Strahově pro ně spolu s králem Vladislavem II. založil klášter. V obou případech šlo o šťastnou volbu. Olomoucký klášter se za jejich působení stal významnou institucí na Moravě a Strahov, v němž dnes také sídlí Památník národního písemnictví, se zařadil mezi nejvýznamnější klášterní centra země. V pozdější středověké době se písařské dílny vyskytovaly také na panovnických dvorech (např. Karla IV.), ale také vznikajících univerzitách. Psaní knih tak přestalo být doménou pouze mnišských řádů.

Na konci středověku již skriptoria, využívající výhradně lidského faktoru, nebyla schopna pokrýt zvyšující se poznání a úměrně tomu i poptávku po knihách. Středověký písař zvládl za den napsat jednu až dvě strany, celou knihu klidně za rok. Zcela zásadním momentem byla polovina 15. stol. a Gutenbergův převratný vynález *knihtisku*. Zdokonalil současné metody vytváření identických kopií. Dřevořezy nahradil kovovými literami, které mnohem déle odolávaly opotřebení. Vyvinul novou čerň na olejovém základě, která lépe přiléhala k pergamenu i papíru a blednutí se u ní neprojevovalo v takové míře. Produkce se navýšila až na 300 archů denně, příprava knihy tak trvala čtvrtinu obvyklého času a náklad stoupl z jednoho exempláře až na 150 výtisků. Knihy tak byly v řádově větším množství zpřístupněny širším vrstvám obyvatelstva. O půl století později se tato inovace již masivně šířila Evropou a následně celým světem. Rozšíření tisku v období raného novověku přispělo k rozmachu beletrie, např. cestopisné literatury, vznikající zejména v rámci kavalírských cest mladých

šlechticů. O nadčasovosti technického řešení svědčí skutečnost, že knihtisk byl používán až do konce 18. století, aniž by doznal výraznějších změn. První tiskárny vznikly v německé Mohuči, Bamberku, Kolíně nad Rýnem, Norimberku. Posléze se rozšířily do severní Itálie a Nizozemska. Velice brzy tuto vlnu zaznamenala také česká knižní kultura.

Kniha byla, i přes stoupající tendenci šíření, svou cenou pro nižší a střední vrstvy stále nedostupná. 19. století se na knižní produkci projevilo dvěma milníky: položením základů knižního obchodu, jak jej známe dnes, k čemuž došlo v Anglii, a urychlením výroby knih zdokonalením technického procesu, díky jiné výrobě papíru i rotačnímu tisku. Již díky tomu byla cena sražena desetinásobně. Zásadní zlom však v tomto směru přineslo v r. 1935 britské *nakladatelství Penguin* svou tzv. paperbackovou revolucí. Cenu knih snížilo na 5 % průměrné ceny, ale především se odhodlalo k neslýchanému kroku – začalo v měkké vazbě vydávat kvalitní literaturu. V anglosaském kulturním prostředí byl paperback do té chvíle označován za něco pokleslého (*brak*). Metody *Penguinu* se dostaly do širšího oběhu a konečně lze mluvit o globálním zpřístupnění. Přese všechno podle světové organizace UNESCO až v 50. letech 20. stol. začal být svět většinově gramotný a čtení knih běžnou součástí našich životů.

Kniha za dobu své existence čelila nejrůznější konkurenci – časopisům, televizi, ale i sobě samé. Panovala obava, že nekvalitní literatura se projeví vůči té kvalitní. Katastrofické scénáře, které varovaly před jejím úpadkem, se však nikdy nenaplnily. Nestalo se tak ani v posledním desetiletí, kdy masivně nastoupily audioknihy a digitální čtečky. Čtenář z dané situace může jenom těžit – dle svých preferencí si může zvolit provedení, které mu vyhovuje.

Roman Vajdík

Aleš Dostál

se narodil 5.6.1946 v Ostravě-Svinově. Po babičce pochází ze selského rodu Kudelů, který měl statek pod dnešní Rudnou. Dědeček Červenka stejně jako jeho maminka i dcera učili a učí na svinovské základní škole. Ve Svinově žil až do svých vysokoškolských studií. V roce 1968 vystudoval lesní inženýrství na Lesnické fakultě Vysoké školy zemědělské v Brně. Lesnímu inženýrství se profesně celoživotně věnoval v několika lesních závodech Severní Moravy. Žije v Radkově na Vítkovsku. Ve svých knihách se věnuje lesu a myslivosti a všemu, co s tím souvisí. V současnosti připravuje vydání románu *Když prší jehličí*. Na osudech hlavního hrdiny lesníka Kamila zde zachycuje současnou kůrovcovou kalamitu.

Aleš Dostál KDYŽ PRŠÍ JEHLIČÍ

*Příběh o smrti
a zrození jednoho lesa*

Níže uvádíme ukázkou z jeho předchozí knihy *Všichni psi mého života* (Klika, 2018)

CAR Z JAVOŘICE

Bylo mi dvanáct, ale vypadal jsem s bídou na deset, když můj tatínek, lidový myslivec, usoudil, že bych ho už mohl zastoupit v přikrmování bažantů. Byl jsem drobný a neduživý a se starým batohem na zádech jsem vypadal jako postava z Dickensových románů.

Musel jsem projít celé město Svinov, na několika místech po provizorních můstcích přelézt strouhu Mlýnku, které jsme říkali struha, v boudě na okraji Polaneckého lesa nabrat do batohu zrní a vysypat ho do několika zásypů až u řeky Odry.

Vycházel jsem po vyučování a vracel se za tmy, protože bažanti se krmí v zimě, kdy je den krátký.

Jednou mi na posledním můstku ze dvou klád uklouzla noha a spadl jsem do struhy pokryté tenkým ledem.

Led se prolomil a já jsem zůstal po kolena ve vodě. Dodnes si pamatuji, jak mě přjemně překvapilo, že je struha tak mělká, protože jsem neuměl plavat.

Než jsem došel domů, měl jsem z kalhot ocelové roury. Maminka mě z nich vytáhla, kalhoty nechala stát u kamen a odnesla mě do postele. Tatínkovi řekla, že se nenechá připravit o jediné dítě, a zakázala mu, aby mě dál používal na výpomocné služby pro lidovou myslivost.

V té chvíli mi to vůbec nevadilo, protože jsem v knihovně objevil knížku *Volání divočiny* od pana Londona a příběh statečného a věrného psa Bucka mne zcela pohltil. Už mnohokrát předtím jsem rodiče marně přemlouval ke koupi psa a teď se mi ta touha náhle a bolestivě vrátila.

Zkusil jsem se zeptat hned druhý den.

Maminka mne odkázala na otce, který jako obvykle nebyl doma.

„Kdy přijde?“

„Nevím, má vraždu...“

Mít vraždu znamenalo pro náčelníka vyšetřovacího odboru veřejné bezpečnosti mít propustku od rodinných povinností a starostí i na několik dnů.

Teprve mnohem později mě napadlo, že i na Ostravu těch pozděj bylo až příliš. Kde ale otec v té době pobýval, jsme se nikdy nedozvěděli. Důležité pro nás bylo, že se vždy vrátil.

Vrátil se i tentokrát a hned druhý den večer, právě když jsem četl, jak Bucka zapráhli do plně naložených saní. Když se mu silou a důvtipem podařilo odtrhnout přimrzlé sanice, zvedl jsem od stránky očí

a zeptal se otce, kdy si už konečně pořídíme loveckého psa.

Neodkázal mne jako obvykle na potom a někdy později, ale zazářily mu oči, jako by chytil dlouho hledaného vraha.

„Když bude mít v lese psa, tak se o něj nebudeš bát?“ zeptal se mámy, ale nebyla to otázka, byl to rozkaz.

Maminka pokrčila neurčitě rameny, protože náčelníkům se odporovat nedá.

Jenom já jsem si tenkrát nedovedl představit, jak mne nějaké štěně ochrání před utonutím ve struze, protože s chovem psa se přece začíná od štěněte.

„Zítra půjdeme do lesa spolu...“ oznámil táta významně. Začínaly vánoční prázdniny a zřejmě se právě ani nevraždilo, takže jsme vyrazili hned ráno. Sníh, který u nás míval šedou barvu, protože byl posypán popílkem z trebovické elektrárny, skřípal pod nohama úplně stejně jako ten bílý pod kroky pana Londona na Klondaiku.

Na konci města jsme ale z obvyklé trasy k lesu odbočili na druhou stranu k lihovarnu. Tatínek zazvonil u služebního bytu lihovárníka pana Klapucha, který na rozdíl od tatínka byl doma pořád.

„Jarku, půjčíš nám Cara?“ zavolal na mysliveckého kolegu tatínek, když se vyklonil z přízemního okna.

„Tak ho pusť,“ ukázal Klapuch k drátěnému kotci.

Mohutný hnědák německého krátkosrstého ohaře nás oběhl radostným kolečkem, aby se posadil a podíval na svého pána do okna.

Teprve mnohem později jsem četl, jak pan Prošek uchopil hlavu vlčáka Holana, když ho půjčoval tatínkovi Oty Pavla, aby mu zašeptal, to bude teď tvůj pán.

Pan Klapuch to ohaři Carovi řekl z přízemního okna a stačilo to. Chytrý pes se dá delegovat i na dálku.

„Kdybych nemohl já, tak si ho příště půjčí Aleš,“ oznámil tatínek ještě kolegovi a bylo domluveno.

Dobře to tenkrát vymyslel můj tatínek, náčelník vyšetřovacího odboru, kterému se dnes říká mordparta.

Měli jsme psa a nemuseli jsme ho cvičit ani krmit, nemuseli jsme čekat, až vyroste ze štěněte a naučí se plavat, aby mne vytáhl topícího se ze struhy, v které bylo vody po kolena. V lednu začala jedna z těch krutých zim minulého století, při které uhynuly velké počty koroptví, a od té doby se jejich počet už nikdy nedostal na původní stavy.

Místo krmení jednou týdně jsem tak chodil dvakrát, protože jsme v polích postavili z chvojí koroptví boudu a musel jsem zasy-pávat i tam.

Pokaždé jsem pustil Cara z kotce, zazvonil, Car se podíval do okna na pana Klapucha, a když dostal svolení kývnutím hlavy, přidal se bez vodítka k mé levé noze.

Byl to úžasný a nepopsatelný pocit. Tenkrát jsem si možná poprvé uvědomil, jak je život bez psa prázdný, jako les bez zvěře.

Jak jsme se přibližovali k lužnímu lesu po-dél řeky Odry a vzdalovali se elektrárně, sních bělel a začínal vypadat jako sníh.

Car se každou chvíli zastavil, zkameněl a se zvednutou přední nohou mi ukazoval to, co bych jinak bez povšimnutí přešel.

Zajíce, bez hnutí přilepené do svých pe-káčů, bažantí kohouty, kterým z trsů

zasněžené trávy vyčnívaly příčně pruhova-ná pára dlouhých ocasů, kterým se říkalo klíny, a promrzlá hladová hejtnka koroptví v závětrí mezi.

Pokaždé, když jsme po chvíli odcházeli bez úlovku, se na mě lítostivě a vyčítavě po-díval. Možná stačilo říct aport, aby jedním skokem zajíce chytil a předal mi ho jako vděk za pravidelné vycházky. Chtěl jsem ale učinit lov regulérnějším, a tak jsem se příště vyzbrojil prakem ze čtyřhranné letec-ké gumy a ocelovými matkami jako náboji.

Posledního zajíce na okraji Polaneckého lesa jsem trefil někam do zadní kýty, proto-že vyskočil a vyhodil zadkem jako splašený kuň. Nechal jsem mu náskok pár metrů, než jsemza ním Cara poslal.

Vyběhli na louku, zajíc se několikrát zachránil jen prudkou kličkou, a když už nevěděl, kam má běžet, když za ním několikrát naprázdno sklaply Carovy čelisti, namířil k řece.

Odra se v těch místech do louky zakousla hlubokým zářezem s vysokým břehem.

Doběhl jsem na místo právě ve chvíli, kdy už zajíc po zamrzlé tůni dobíhal k protější-mu břehu a Car k řece sjížděl po prudkém srázu po zadku jako na saních.

Zajíc přeběhl, a když se na druhé straně za-stavil a ohlédl za svým pronásledovatelem, viděl to, co právě já.

Uprostřed řečiště se pod Carem led prolo-mil a on se propadl do pomalu tekoucí vody. Snažil se dostat na led, ale jen před sebou

tenkou tříšť předníma nohama lámal a po-malu sestupoval s proudem.

Stál jsem bezmocně na vysokém hlinitém břehu řeky a sevřeným hlasem volal jeho jméno. Zdálo se mi, že to trvalo dlouho, než se zastavil u pevnějšího ledu a pokoušel se na něj předníma nohama vydrápat.

Kdybych mohl k němu slézt, možná bych ho za něco zachytil. Kdybych k němu mož-ná slezl, zůstali jsme tam oba.

Kdybych neprovedl klukovinu a neposlal ho za zajícem.

Bránil se, když ho neviditelná síla stahovala dolů pod led.

Oči se mi zalily slzami a rozostřily zrak, když jsem si je promnul a znovu se podíval, hnědá psí hlava už tam nebyla.

Jenom brázda temné vody v jinak bílé ploše zasněženého ledu byla razítkovaná jednou zaječí a jednou psí stopou.

Domů jsem došel potmě a napůl zmrzlý.

Struhu jsem nepřecházel po můstcích, ale v sebevražedném úmyslu přímo po ledě.

Byla už ale tak pevně zakutá, že nás příští ráno unesla i s tatínkem, když jsme se šli podél řeky příští den podívat, jestli se nestal záraz.

Nestal.

Pan Klapuch nám celkem klidně řekl, že se to stává a určitě to je pro loveckého psa příhodnější odchod z tohoto světa, než kdyby umřel v boudě.

Lydie Romanská

se narodila 13. září 1943 v Polance nad Odrou. Je neodmyslitelně spjata se Svinovem. Svým působením dalece přesahuje hranice našeho obvodu. Žena mnoha talentů, které se zrcadlí v její prozaické, poetické, hudební i pedagogické tvorbě. Je básnířka – osm-náct sbírek básní, spisovatelka – osm knih a knižních publikací, má dvě kni-hy překladů – z polštiny a slovenštiny a dvě významné edice k výročí vzniku ČR a Dekameron 2020. Byla sborníst-ryní několika sborových těles a ředitel-kou svinovské základní umělecké školy. Vyučovala na základní a střední škole i univerzitě a je členkou několika lite-rárních sdružení a klubů zvukných jmen v Česku i v zahraničí. Výčet by mohl být konkrétnější a obsáhlejší. Váš lépe než výčet úspěchů za autora hovoří jeho dílo. Vědomi si onoho biblického „Nikdo není doma prorokem.“ nyní předstupu-jeme před svinovské publikum, aby-chom čtenářům Svinovského hlasatele paní PhDr. Lydie Romanskou představili.

První ukázka prezentuje prozaickou tvorbu autorky. Je z knihy Kletba podle

Justiny (Pavel Mervart, 2020), která vyprá-ví příběh několika generací obyvatel dvou svinovských domů vyvíjející se na pozadí téměř celého 20. století.

DÍVKY Z PLAKÁTU

s. 134-136

Dneska chtěl po zavírací době otevřít zá-suvku tátova stolu. Jak dlouho se k tomu chystá! Co si ho od toho odrázuje, ostatně zatím mu v provozu nic nechybí, není tam zřejmě nic důležitého, nic pro fungování fir-my, takže je dost času. Na osobní tajemství určitě. Je vůbec správné odhalovat něco, co nemělo spatřit světlo světa? Každá vý-mluva je dobrá. Jednou k tomu takjaktak dojde. Zatím ne, neboť.

Rozhovor s Tondou ho natolik rozrušil, že se rozhodl skočit na jedno a jít domů. Žád-né zdržování, potřebuje si vyčistit hlavu, popovídat s Gabrou o obyčejných věcech, zapomenout na provokatéra, na gestapo, na paní Hermannovou, na tátovu zásuvku. Hospoda U Slunce? To nikdo nikdy nevy-sloví. Všeci chlapi chodí do Slunka. Leoš otevřel a otočily se k němu všechny páry očí. Když chlapi zjistili, kdo přišel, vrátili se

k svému. Na kraji sedí Skroch z Janové.

„Leošu, sem,“ tchán ukazuje na židli, kte-rou vedle sebe přisunul.

„Dobrý večer a díky.“ Hostinská dotočí püllit-r a ve chvíli ho stává před Leošem. Ten si

teprve teď všimne vzrušených tváří. Chlapi o čemsi diskutují.

„Potkali Hirscha, viš, to je ten, co prodával knížky,“ vysvětluje Skroch, „tady Zelenka ho potkal... Říká, že byl Hirsch jak pobuda, neoholený, a viš proč? Protože je Žid, tak mu škrkli přiděl na holicí mydlo. Tým tuplem vypadá jak Žid z karikatur. To není všechno, prosil o tabak, o cigaretu. Nedámu mu tabak, ani šatenky, nesmi do knihovny, on, obchodník s knížkami! Všechno to Zelenkovi vysypal a nakonec se rozbřečel. Tak se tu o tom mluví.“

„Co mají Židi na klopach ty hvězdy, mají to s nima lehčí, je na ně vidět,“ přidává se Taraba, „s hvězdou ani do kina. Jakehosi kluka pry vyvedli z Cesty do hlubin študyoza...“ „Študákovy duše,“ přičinil kdosi.

„A proč tu vlastně Hirsch není, kurvafix hospodarka...?“ Blucha je kovář, je tu málokdy, má to na Janovou hezký kousek cesty, přesto někdy zajde. Pojede zpátky s posledním Barešem.

„Do restaurace halt. Toto je obyčejná hospoda, ale kdovi, jak by to brali gestapaci, kdyby ho tu natchytali. To on nechce nikoho přivést do maleru.“ Taraba luskně prsty na Krahulu. Ten už ví...

Gestapáci... Leošovi se sevřelo srdce. Dost už, tohle poslouchat nemůže. Zatočila se mu hlava. Dopil pivo a loučí se.

„Tato, nějak mi dnes není...,“ myslel jsem, že pivo pomůže, ale obrací se mi žaludek. Půjdu.“

Už byla skoro tma. Sotva došel vyšlapaným chodníkem kolem bývalého Larischova statku na konec ulice, odkud už viděl na vilu, ozvalo se za ním: „Halt!“ Vzápětí ho oslnilo světlo. Baterka se svezla ke klopě kabátu. Mužský měl pásku s hákovým křížem na rukávu. Žádal doklady. Zalistoval, srazil holínky a zasalutoval: „Pokračujte, Herr Zrubal!“ Čech. Přísluhovač. V člověku zůstává rozum stát.

Herr Zrubal tedy pokračuje, je teprve osm, přesto jde skoro poslepu. Mít na klopě hvězdu, už mě vedou, uvědomuje si Leoš. Venku je zlověstné ticho, maštale u Vacurů jsou na

závoru, vozy vrostly do mlatu stodol, skřívani dávno skončili oškubání v italských tratorích, tady zůstává tma, za níž se mnohé skryje, tma jako legitimace k dílu, k němuž slunce nemá vstupenku. Aut jezdí málo, jen ty k veřejným účelům, a měj se na pozoru, ty druhé už musely odevzdat své obutí pro vozy Wehrmachtu, možná v jednom z nich povezu k výslechu tvého švagra, nebo zrovna tebe, Gabro.

Leoš jde, obecní tabuli na rohu by se nejraději vyhnul, v Ostravě na ní zahlédl seznamy popravených za zločiny proti Říši. Takové obyčejné sloupce jmen, takové neobyčejné zprávy tak obyčejnými plakáty. Tady se na dřevěné tabuli pod jedinou pouliční lampou bělá vysoký plakát, stojí na něm dívka v bílém, je z profilu, míří k vile, na zádech do půle rozpletený cop. Leoš jde blíž, chce si fotku prohlédnout, dívka mu připadá známá, jako by ten plakát už někde viděl. Zprava přijíždí motocykl s postranním vozíkem, Leoš se postaví za sloup lampy, nechce být spatřen, ať jede kdokoli. Ještě se ohlédne ve směru jízdy a pohledem hledá dívku. Plakát je oslnivě bílý, je na něm muž s labutí, nad ním velkým písmem: Deutsches Theater Ostrava, pod tím Richard Wagner Lohengrin... Leoš zamrká, bojí se, že má vidění, nebo je měl předtím? Přeskočilo ti, myslí si, přeskočilo. Je si jist, že viděl holku, přemýšlí a najednou si není jist ničím, ani křídly, která nad ním zašuměla, byla-li to sova, byla sněžná, byl-li to holub, byla to bílá holubice... Zamrazilo ho; jak se člověk vrací do reálu? Je třeba obrátit útroby. Leoš se opře o první plot a zvrací. To ta tučná tlačinka bez chleba a pivo, otírá si ústa a ulehčeně si oddechne, je mu líp, ohlédne se a přidá do kroku.

Druhá ukázka je z knihy Dveře do zahrady (Bondy, Praha, 2020), která je souborem krátkých příběhů vyznávajících autorčin vztah k přírodě.

ŠÍLENÉ A JINÉ KOBYLKY

s. 77-79

Přišla chvíle, kdy se musí leccos revidovat... brambory přece jen vzešly, nebohou mouchu jsem dnes málem snědla a ve dveřích div nepřivřela kobylku zelenou.... Nevím, co se to kolem mě děje, hmyz a jiná zvířata se mi nabízejí, abych si jich všimla, všemožnými způsoby.

Jak dopadly brambory na mé zahrádce, to už ode mne víte. Teď k té mouše. Víte, že bych žádná neublížila. Ale dušovat se člověk nemá. Jedna si dnes u mne zvolila sebezničení stylem kamikadze. Viděla jsem to, ale neuvěřila. Prostě piji kávu, vychutnávám, povídám si pod markýzou se svou sestrou, slunce připaluje, vypravujeme si jakýsi příběh z rodinné kroniky a najednou mi kolem ucha a oka prolétne moucha

a střemhlav do kávy. Mžik. Hladina kafe se ani nezachvěla, bylo to zvláštní, zdálo se mi, že moucha do hrnku zapadla jako kámen do vody. Lžičkou jsem kávu promíchala, ale moucha nikde. Zřejmě prolétla, a letěla dál, řekla jsem si v duchu. Povídáme v klidu, než jsem se napila. První doušek mi tu mrtvou, utopenou, uvařenou mouchu přinesl na jazyk. S odporem jsem ji vyplivla. Nemáte ponětí, jak taková utopená moucha špatně chutná. Zdá se mi, že ji mám pořád na jazyku, není to příjemný pocit. Stejně tak, jak jsem psala a píšu o své lásce ke všemu živému, stejně silný mám odpor k pojídání vařených much. A představte si, že by to byla naše Ráche!

A zrovna ve chvíli, když jsem dopsala kapitolu o cvrčku posledního čínskému císaři, dostala se k mým dveřím právě narozená kobylka zelená. Byl to ten největší druh, tělo tak čtyři centimetry velké, k tomu připočítejte šest nohou, dlouhá tykadla, křídla kolem sedmi centimetrů a máte největšího zástupce hmyzu, který u nás žije. Tlačila se do mých dveří, měla štěstí, že jsem ji nepřivřela, tak nešikovně se u dveří poflakovala. A vzpomněla jsem si na příhodu, kterou jsem prožila loni v létě.

Seděla jsem na břehu rybníka, máčela si nohy, když tu najednou jako zelený kamínek profrčel mi kolem ucha koník luční, to jsem si stačila uvědomit, a vrhl se do vody. Úplně jsem zkoprněla. Suchozemská kobylka a voda? Utopila se, jak jinak, plavat neumí.

Byla to pro mne záhada do té doby, než jsem si našla patřičné poučení v moudré knize. Mají, a je to neuvěřitelné, zákeřného parazita, jmenuje se strunovec, který napadá jejich ústřední nervovou soustavu, to je něco jako u člověka mozek. Usadí se v něm a donutí nešťastnou kobylku, aby, přestože je doma na suchu, vyhledala vodu. Jen si představte: ten parazit ji prostě donutí k sebevraždě utopením. Říká se tomu nemoc šílených kobylek.

A víte, proč tomu tak je? Protože se strunovec potřebuje dostat do vody, je to jeho přirozené prostředí, v němž se rozmnožuje. Kobylka zešílí a proti své vůli se letí utopit. Strunovec pak vyplave a může začít plodit. Víte, že mi ta bezhlavost skoku do vody připomněla tu sebevraždu mouchy v mé horké kávě? Avšak jaký by to mělo smysl?

Ale tahle dnešní kobylka byla mladá, svěže zelená, před krátkými hodinami narozená a chtěla se dostat ke mně. Vystrašila jsem ji šustěním papírem. Také jsem ji kapánek popostrčila, i ona se začala snažit a skončila v trávi proti našim dveřím. Oddechla jsem si. Lovit kobylku v bytě by znamenalo zranit ji, a to bych si přála ze všeho nejméně.

Poslední dvě ukázky představují připravovanou sbírku poezie s pracovním názvem Chodí k ní slunce jako do hospody.

JEŠTĚ PŘEBĚHNE SLUNCE

i naše malá jabloň prý kvete naposled
jen co se zazubí pila
jen co se přitočí příští únorová anestezie
je to daleko jako ode mne k tobě
v rozměru virové nákazy
čekám a nelze se dočkat
zatím důtky poraní čelo muže
vnoří se jádra sněženek
smírím se
tvoje vzrušení netýká se mne
jen co ztvrdnu
nikdo se nedořeže mého srdce

jen co dovyprávím tento příběh
s vypadanými vlasy usnu pod dřevem jabloně
sněženky proklíčí mezi žebry
děšť bude bít a bít
pak ho strýček zavěsí v komoře
koženými řemínky k zemi

NEBERTE SI S SEBOU SVOJE PYŽAMO

budete mít rány jako po hromadné
nehodě aut
na dveřích a na levém křídle

na kapotě a v záhybech blatníků
uprostřed zrovna pod medailonem
myslím si turinské plátno dnes
se skvrnami po trnech a po slovech
po slzách které upustily vlaštovičky
nemocniční prádelna zahladí vše
zaměstná klempíře a brusiče
seřídí píсты a srdce bude šlapat
umetou se chodníky otevrou brány
vyjedete vyžehlená jako nová
neberte si s sebou svoje pyžamo...

Mluvit stříbro, mlčet zlato a psát?

Kdysi dávno, před mnoha staletími začal člověk zpívat. Po mnoha letech ti, kteří zpívat neuměli, přepsali texty a vznikla poezie. Po mnoha dalších letech ti, kteří rýmovat neuměli, vymysleli volný verš... Ne, takto to jistě není :o) Dnes máme příležitost vhlédnout nejen do zákoutí poezie přímo s autorkou. S básníčkou, spisovatelkou, editorkou, překladatelkou, pedagožkou paní Lydií Romanskou.

V úvodu bych vás chtěl požádat o krátké představení.

Mým osudovým místem je Svinov. Žiji zde od svých dvou let, zde jsem chodila do školy, zde jsem od r. 1975 do r. 2012 učila na základní a později na základní umělecké škole; zde jsem (později s manželem) od r. 1975 téměř 40 let vedla pěvecké sory, dětský a ženský. (Ve Svinově jsme se s manželem r. 1990 zapojili do Občanského fóra a pomáhali až do prvních svobodných voleb. Dopadly dobře, a tak jsme se vrátili ke svému úkolu. On k muzice, já k poezii.) Odsud jsem deset let jezdila na Slezskou univerzitu do Opavy, kde jsem vedla semináře tvůrčího psaní, ze Svinova jsem léta dojížděla do Prahy, kde se věnuji práci v Obci spisovatelů ČR, a později do Bratislavy ke Spolku slovenských spisovatelů, kde se podílím na publikační a ediční činnosti. Publikuji na webech Literárních novin, Festivalu spisovatelů Praha, v novinách Obce spisovatelů N.O.S. a příležitostně v několika tištěných periodikách.

Jak to tedy s tou poezií bylo?

Poezie provází lidstvo od jeho citového probuzení: starověký Homér – 8.stol.př. n. l., Sapfó – 7.stol. př. n. l., Aristotelés – 4.stol. př. n. l. se svou knihou Poetika, středověké písně duchovní, žakovské, milostné, německý minnesang, písně trubadúrské, italská poezie (Dante, 14.stol.), francouzská poezie (Villon 15.stol.) a moderní poezie evropská... Byron, Rimbaud, Apollinaire..., česká poezie se svým patronem Máchou, který rozvolnil český verš

tematicky i obrazivem. Věnuji se jí od dětství. Samozřejmě, že jsem prošla vývojem, od veršované, pravidelně strukturované poezie, přes poémy k volnému verši. Byla jsem ovlivněna také názorem francouzského teoretika Henriho Bremonda 19. -20. stol., který podepřel nově vznikající stav poezie jako literární médium, které je samostatné, nezávislé, svobodné. To znamená, bez zátěže struktury verše či rýmu, bez nutnosti rozvíjení tématu na základě logiky, významuplného sdělení a poselství. Částečně v tomto smyslu jsem vydala tři knihy. Poslední, *Káva pro H.* byla r. 2019 inscenována Bílým divadlem Ostrava.

V historii byl význam poezie nepoměrně větší. Stačí jen vzpomenout naše národní prostředí a Kytici a Máj a fakt, že žádný z českých prozaiků Nobelovu cenu nezískal.

Ano, knihy poezie byly v českém prostředí, zvláště v 19. stol. vždy velkou událostí. Jednalo se o povědomí, co všechno dokáže čeština, kterou bylo nutno tehdy křísit a udržovat. Podařilo se a dnes vycházejí ročně desítky knih českých veršů. To, co řekne próza na desítkách či stovkách stránek, poezie stihne několika verši. Je to otázka krásy, moudrosti, hlubokého ponoru do vrstev skutečnosti i do nadreálna. Próza umí čtenáře napnout, pobavit, poučit. O to všechno poezii nejde, chce spíš člověka vytáhnout na vyšší stupeň vnímání, prožívání, uvědomění si světa i sama sebe. Nepomáhá si příběhem, je to ve svých špičkách obecně uznávaná esence, které jde o vystižení věci v jejích podstatě.

Přiznávám, že jsem se seznámil s několika vašimi básněmi a že bonmot z úvodu textu mě usvědčuje z prama-**lé kompetence na poli volných veršů. Kdy vznikly a proč právě ony jsou charakteristické pro vaši tvorbu?**

Pokud myslíte veršem volným verš nerýmovaný, tak počátky musíme hledat v druhé polovině 19. století. Možná bychom mohli připomenout Walta Whitmana, amerického básníka, který jako jeden z prvních vpadl do amerického i světového básnictví tvorbou, která uvolnila sevřenost dosavadních básnických forem. U nás se volného verše chytili symbolisté, Otakar Březina, Antonín Sova. Já jsem prošla snad všemi formami, některé mé básnické sbírky z osmdesátých let mají nejednu báseň s rýmem a vázanou rytmicky. Dnes považuji volný verš za nejpriznivější prostředí pro tvorbu a užití metafor, základního, a přesto nejcennějšího básnického prostředku.

Proces tvorby asi tak úplně přímočarý není. Lze se ráno probudit, učinit rozhodnutí a večer uléhat s dobrou básní „na papíře“, nebo je pro vás psaní spíše dlouhodobější proces?

Lze tak i tak. Poezie je nevypočitatelná, pokud se jí podřídíte, pokud s ní počítáte, pokud s ní žijete. Vykoukne na vás z každého rohu a pak se třeba neobjeví týden, měsíc, dva... Jednou ovládá ona vás a po druhé zase vy ji. Jednou je báseň hotová za deset minut, podruhé za den, někdy čekat dlouho, měsíce, než nastane její čas. Ale i hotové verše mohou dojít změn, co jich, někdy i ke škodě, udělal třeba Petr Bezruč! Je dobré čekat, najednou se báseň jeví jako dokonalá, pak se s ní už nic dělat nedá. Básníkovi zbývá pokora, takový život, v kterém svou další báseň dozajista potká. Inspirace? Psát se dá o všem, jen najít v sobě shodu dobrých okolností tu výšku, z které se skutečnost bude jevit proměnná, schopná vypovídat zevnitř sebe.

Jako znalcem vína se člověk stane po ochutnání nesčetných lahví, tak i znalcem poezie se člověk stane po přečtení nesčetných básní. Ve vině jsme v dnešní zjednodušené postmoderní době většinou lépe vzdělání. Proč má smysl číst poezii?

Jak se chcete vymknout z každodenní všednosti, z ubíjející pravidelnosti povinností...; dá se to řešit všelijak, aby to zdokonalilo kulturně-duchovní kvalitu života, zajdete třeba do divadla, přečtete si knihu, ti vyspělejší si otevrou knihu básní. Tam zjistí, že jsou na světě hodnoty, vedle kterých našťvanost, poraženectví, zoufalství neobstojí. Poezie léčí. Uvědomuji si však nedostatečnost kvalitní nabídky i nedostatečnost vzorů, běžný časopisecký tisk na poezii rezignoval. Poskytuje čtenářům hlavně bezproblémovou, lacinou úlevu, zábavu anebo napětí bez hodnoty.

Další múzou, která vás navštěvuje je próza. Nakolik je odlišná od té první?

Próza drží autora více při zemi. Vyžaduje jistou konstrukci, formu, vyžaduje znalosti, bývá objemnější, vyžaduje proto pravidelné nasazení, na druhé straně, pokud se román „rozjede“, má autor vystaráno. Obvykle píše o tématu, které dobře zná nebo se o něm mnoho naučil, je to úkol, který si ukládá sám, práce na něm bývá životní prioritou. U poezie není nikdy nic jisté, je třeba žít v pohotovosti: pozorovat, vnímat přesahy obyčejných skutečností, uvádět je do souvislostí s jazykem..., to je o něčem jiném.

Jste autorkou několika románů. Jak takový román vzniká?

Říká se, že prózu, jsme u románu, je možné psát až tedy, kdy má člověk tak zvané našito. Takže ano, vyznat se v sobě, mít

hodně životních zkušeností, znalostí, prostě – člověk musí mít světu co říci. Je to tvůrčí proces, postavy a jejich příhody nevzniknou samy. Někdo nosí v hlavě své téma roky, někdo měsíc, někdo napíše první větu a celý tvůrčí proces může krystalizovat během psaní. Svůj poslední román jsem psala několik let, postupně docházelo ke změnám, nijak zásadním, ale přece. Je dobré mít rozepsané další rukopisy, když přijde problém, je možné zatím pracovat na něčem jiném, případně koncipovat sbírku básní, tak nějak to bylo u mne.

Váš poslední román Kletba podle Justiny se odehrává ve Svinově. Jsou v něm zachyceni skuteční lidé a jejich příběhy, nebo je dilem fantazie zasaženým do známých reálií?

Román *Kletba podle Justiny* (Pavel Merhart, 2020) není kronikou Svinova, námetem a důležitým momentem je osud svinovského mistra řezníka, který zahynul nešťastnou náhodou na konci války. Už v dětství ve mně ten smutný příběh rezonoval a ve spojení s mnoha dalšími nešťastnými osudy členů této rodiny, s notnou dávkou mé představivosti došlo k napsání románu, který zahrnuje bezmála celé dvacáté století. Hrdiny jsou lidé, kteří tady ono století tvořili. Jsem zvědavá, jak zareagují Svinovští, jen co se otevrou knihovny, bude možné si knihu půjčit. Je také k mání v ostravském Knížním centru. Snad mi moji sousedé neutrhnou hlavu, když se v knize nepoznají, a snad se tam naleznou jako tvůrci své vlastní historické epochy.

Jeho hlavním motivem je dědičné rodové provinění přecházející na příč generacemi. Vnímáte tento druh energie ve skutečném životě, nebo se jedná o autorskou licenci?

Toto konkrétní rodové provinění je autorská licence, snažila jsem se najít příčinu neštěstí rodiny, která se převtětila do románové rodiny Zrubalů, ale tu příčinu jsem nenašla, a proto jsem sáhla do své fantazie. Dívka v bílém je symbolem násilného prolití nevinné krve. Vrací se a mstí tak dlouho, dokud se vina další krví nesmyje. Je to příběh trochu detektivní a nadreálný, ale pozadí děje je historicky pravdivé a možná pro mladou generaci čtenářů málo známé. O to prospěšnější je knihu číst.

Další úryvek uvedený v tomto hlasateli je z knihy Dveře do zahrady. Jaký je váš vztah k přírodě?

Člověk má vztah nejen k blízkým lidem, ale také k zemi, své obci, k věcem, k přírodě. Mrzí mě člověk, který se objevuje velkým atraktivním zvířetím, drží palce kytovcům, které záchranáři osvobozují ze sítí, ale přezírá tvory zdánlivě zanedbatelné. Zapomíná, že i jim je dáno žít jen krátkou chvíli,

že i oni si zaslouží svůj život prožít a svůj úkol na zemi splnit. Já vím, je zde otázka škůdců, je relativní, co nebo kdo je škůdce, ale zbavovat se jich je možné různými způsoby..., aby to nebolelo... V knize *Dveře do zahrady* (Bondy Praha, 2020) píšete o vosách, mouchách, kobylkách, slímáčkách, o psovi a kočce, o sýkorkách...; moc bych chtěla pohnout lidským srdcem v jejich prospěch...

Obě uvedené knihy se váží ke Svinovu. Jako editorka jste však stála i u vzniku knihy otiskující nepoměrně větší kus naší planety.

Ano, loni jsem kromě dvou zde uvedených knih editovala zásadní publikaci, kterou je Dekameron 2020 (Bondy Praha, 411str.). Měla jsem zajímavý nápad napodobit renesančního mistra Giovanniho Boccaccia, který napsal knihu sta povídek jako potěšení pro obyvatele Florencie, zachvácené v polovině 14. století morem. Příběhy si vypravuje skupina mladých lidí, která se usadila mimo město, aby si ukrátila chvíli a vyhnula se nákaze. Nápad jsme probrali v Obci spisovatelů a vyzvali spisovatele píšící česky a slovensky, aby přispěli svými povídkami psanými za nouzového stavu v boji s pandemií způsobenou Covidem-19. Přišlo 166 prací, s pomocí dvou kolegů jsem vybrala sto a sestavila knihu o deseti částech, které jsem okomentovala v duchu původního Dekameronu. Mám radost, že do knihy přispěli autoři z devíti zemí, většinou usazení Češi či Slováci, ale jsou mezi nimi i spisovatelská esa jako je Rus Viktor Jerofejev, jehož knihy u nás vycházejí, Francouz Henri Pierre Jeudy nebo Polka Danuta Kostewicz, která žije v New Yorku. Všichni jsme psali a pracovali na knize (od března do konce října 2020) bez nároku na honorář. Knihu jsme věnovali a také mnoho jich rozdali lidem, kteří bojovali proti Covidu -19 v první linii. Symbolicky tedy patří zdravotníkům, hasičům, záchranářům, ale také třeba šičkám ze Svinova, které v prvních chvílích zásobily své blízké rouškami.

Bez zmínění další múzy by byl tento rozhovor neúplný. Jste známá zejména jako autorka poezie a prózy. Hudba se však vine vaším životem neméně významně. Jak jste se s touto múzou seznámila?

Ještě mi nebylo deset, když mi učaroval klavír. Hrát jsem se učila jedenáct let. Ale nepřipravovala jsem se na sólovou dráhu, ráda jsem poznala klasický klavírní repertoár a lákala mě improvizace. Můj hlavní zájem se potom vykrystalizoval směrem k poezii. U hudby jsem však zůstala, další studium na pedagogické fakultě, později třicetileté vyučování hudební výchově (a češtině) na základních školách, rigorózní práce z hudební teorie a souběžně dvacetileté řízení Základní umělecké školy

ve Svinově. Zvláště tam jsem naplnila svůj prioritní vztah k hudbě, především ke sborovému zpěvu, spojila ho s láskou k dětem, byl to krásný život.

Stála jste u vzniku svinovské základní umělecké školy a následně ji vedla. Přibližte nám prosím její začátky.

Vznik hudební školy ve Svinově byl v úplném počátku čin pro děti svinovského pěveckého sboru. Neměly řádnou průpravu, žádné pěvecké školení, tak jsme dali hlavy dohromady a spolu se sbormistrem a hudebním skladatelem Dobroslavem Lidmilou, s tehdejší místostarostkou, paní RNDr. Jarmilou Tůmou, a s usilovnou organizační prací ředitele školy, pana Mgr. Zdeňka Ivanča, jsme dosáhli u tehdejšího školského odboru v Ostravě souhlasu se založením Základní umělecké školy při Úřadu městského obvodu Svinov. Když totiž přišel vedoucí školského úřadu, RNDr. Jiří Čech, na náš koncert, který se uskutečnil v nynější budově svinovského úřadu, nevěřil vlastním očím a uším. Na pódiu stálo v závěru téměř dvouhodinového koncertu kolem sta zpěváků, svinovských dětí a žen s jejich hosty, dětským pěveckým sborem z Chotěboře, sál nabitý posluchači..., dokument o vzniku

základní umělecké školy jsme měli okamžitě. Půl roku školu vedl a vyvedl z nejhoršího pan ředitel Ivančo, v září 1992 jsem jako ředitelka nastoupila já a s konečnou platností odešla z dobře prosperující školy až na konci školního roku 2012.

Vaše pedagogická činnost se však neomezila jen na svinovskou „zušku“.

Deset let (1998 - 2008) jsem působila jako vedoucí semináře tvůrčího psaní na Slezské univerzitě v Opavě. Byla to zajímavá zkušenost. Samozřejmě, psát nikoho naučit nemůžete, ale je možné přimět studenty k přemýšlení o vlastní tvorbě, o směřování k prvním knížkám, nastínit konstrukce, bez kterých se neobejde klasická povídka, dát jim možnost zkoumat proces psaní, zacházet s momenty zablokování tvorby, ukázat možnost rozvíjení práce s jazykem, pokusit se zpřístupnit jim kousek z řemesla, tedy pravidel, která jim usnadní záznam tvůrčího procesu...

Čímž jste se od volného verše dostali až do současnosti. Čím žije Lydie Romanská na jaře roku 2021?

Žiji nadějí, že letos konečně skončí pandemie, přála bych to nám, Evropě a světu. Žiji

také v radosti nad tím, že se podařilo loňskou lednovou operací srdce odstranit mé nejvážnější zdravotní problémy; řekla jsem si, že si letos dám trochu pohov od nových edicí, ale mám hotové některé rukopisy, možná alespoň jeden z nich připravím k vydání. Začnu tím čtvrtou desítku svých knih, a samozřejmě, píšu dál, tentokrát spíše na odlehčených tématech. Těší mě, že zatím necítím žádné vážné překážky, horší to bude ve chvílích kontaktů s nakladatelstvími, ale to je ještě daleko, teď je důležité dovést chystané i nové dílo do zdárného konce. Vlastní reflexe je něco jako svědomí; otázek nad hodnotou díla, nad vztahem ke čtenáři, nad jeho kontextem v české literatuře se vyskytne dost a dost. Ustát to patří k mým největším nejen jarním letošním přáním.

Záměr udělat krátký rozhovor vzal rychle za své. Bylo mi potěšením a věřím, že i našim čtenářům přineslo toto imaginární setkání pár příjemných chvil. Děkuji za rozhovor.

Děkuji vám za zájem a dobře položené otázky rozhovoru.

Ptal se Daniel Žitník

Knihovnické okénko

Milí čtenáři, i v této nelehké době knihovna stále funguje. V tomto „knihovnickém okénku“ Vám budeme pravidelně představovat knihy, které nás zaujaly.

Karin Krajčo – Babinská: **Hvězdy na cestě.** Hlavní hrdina Igor, stárnoucí populární herec, odjíždí na Krétu splnit poslední přání své matky. Na pozadí této události se pak promítá celý jeho dosavadní

život. Román zaujme svou atmosférou, děj se čtenáři odvíjí jakoby přímo před očima. Kniha se čte od začátku do konce jedním dechem. Také autorčina prvotina Za sny měla u čtenářů velký úspěch.

Jana Poncarová: **Alžběta a Nina – Tajemství mojí babičky.** Část děje probíhá v současnosti, kdy Nina vezme svou babičku Alžbětu z léčebny na výlet. Společně se vypraví do Sudet, odkud babička pochází. Začíná druhá část děje a to v roce 1926, kdy se Alžběta narodila. Život Alžběty je spletitý, což je dáno místem i dobou. Nina pátrá po tom, co se stalo tenkrát a co i teď ovládá vztahy v rodině. Je nespokojená se svým životem, hledá v dávných příbězích vysvětlení minulosti i inspiraci pro budoucnost. Autorka napsala tyto dva další romány: **Podbrdské ženy** a **Eugenie.**

Lars Kepler: **Zrcadlový muž.** Zápletky této knihy je noční můra všech rodičů. Za bílého dne je unesena studentka a ani po letech po ní není ani stopa, až se jednoho dne najde oběšená na dětském hřišti. A najdou se i další pohřešované a zavražděné oběti. Detektiv Joona Linna má očitého svědka, psychicky nemocného muže Martina, který si ale na nic nepamatuje. Napínavé, kruté, brutální, šílené, ale skvělé.

100 let KNIHOVNY !!!

Doporučujeme i další knihy Larse Keplera: **Hypnotizér, Svědkyně ohně, Paganiniho smlouva, Lovec králiků, Lazar, Písečný muž a Stalker.**

Vážení rodiče, pokud máte doma teenagera, ze kterého Vám v této nelehké době „tečou“ nervy, dejte mu přečíst skvělou knihu Ivony Březinové : www.bez-bot.cz a Vám radíme, přečtěte si ji taky. Život Bena, patnáctiletého nadějněho lyžaře, se během několika vteřin obrátí naruby. Po těžkém úrazu při lyžování přijde o obě nohy. Začíná jeho boj s nepřízní osudu v přímém přenosu. Končí tím jeho život? Co bude dál? Bude ještě někdy chodit? Bude ještě někdy lyžovat? Ve všem mu pomáhají doktoři, sestřičky, rodiče, sestra, kamarádi a především spolupacient Emil, který je na tom ještě hůř než Ben. Přátelství je oba drží nad vodou. Své bolesti dokážou kluci léčit humorem a vtipem někdy až infantilním, jindy cynicky drsným.

Kolektiv knihovny

Kříž u kostela Krista Krále v Ostravě-Svinově (postaven r. 1888, umístěn u kostela r. 1931, renovován r. 2021?)

V tomto roce si připomínáme jedno malé výročí. Týká se kříže, který stojí na svinovském náměstí u kostela Krista Krále. Ten je – když ne nejstarší, tak velmi starou – připomínkou naší svinovské minulosti.

Původně stál tento kamenný kříž u silnice mezi stromy v blízkosti železniční trati v osadě Dubí u „mlýna Hrnčířového“ (později „Strnadového“). Byl pořízen, jak dosvědčuje původní nápis na jeho zadní straně – Errichtet von der Familie Hrnčirs 1888 [česky: Zřízen rodinou Hrnčířovou 1888] – členy toho rodu z dnes už neznámého důvodu. Víme jen to, že rodina Hrnčířových byla velmi zbožná a že dva její členové Antonín Hrnčíř (1771 – 1804) a František Hrnčíř (1783 – 1831) se stali katolickými kněžími.

Kříž stál na svém místě v Dubí až do roku 1931. Tehdy byl přemístěn, pravděpodobně v souvislosti se vznikem samostatné Římskokatolické farnosti ve Svinově na dnešní místo u kostela Krista Krále, postaveného o dva roky dříve. Při této příležitosti byl s největší pravděpodobností změněn nápis na čelní straně podstavce kříže jak po stránce jazykové (místo latinsky nebo německy byl vybrán biblický verš napsán česky) a také obsahové (viz níže) tak, aby přesněji odpovídal soudobým náboženským akcentům v našem případě zasvěcení kostela. Kříž byl znovu požehnán 11. ledna 1932 P. Rudolfem Schikorou na závěr prvních lidových misí ve farnosti.

Kříž je zhotoven ze slezského mramoru, jeho celková výška je 490 cm. Na kříži je umístěn kovový korpus (tj. plastika těla ukřižovaného Ježíše Krista) a kovový nápis INRI (Iesus Nazarenus Rex Iudeorum = Ježíš Nazaretský král židovský). Na čelní straně podstavce kříže je vytesán biblický

citát: Já jsem cesta, pravda i život. (J 16,6), na nástavci nápis: Kristus žije, Kristus králuje, Kristus vítězí.

Při osvobození Svinova v dubnu 1945 byly poškozeny kostel i kříž. Opravy kříže betonovými záplatami byly částečné a provizorní (a jako každé provizorium vydržely hodně dlouho). V roce 2009 byly díky anonymnímu dárci obnoveny už téměř neviditelné nápisy na obou stranách kříže a jednotlivá písmena nově pozlacena.

Letos se sešly naprosto neplánovaně dvě skutečnosti. Kvůli opravě poškozených kamenných prvků kazatelny v interiéru kostela navštívil náš kostel Dr. Radim Prokop ze specializované firmy Stone-Global z Třebovic, která se zabývá renovací kamene. Mimo jiné si prohlédl i kříž u kostela a doporučil vzhledem k celkové opotřebovanosti provést jeho důkladnou opravu. Kromě rozpočtu na opravu interiérových prvků v kostele zpracoval pro nás také finanční rozvahu na kompletní renovaci kříže. Ta obnáší částku 135 000 Kč.

Druhou skutečností pak je výše zmíněné letošní výročí osmdesáti let, uplynulých od přestěhování kříže na jeho dnešní místo u kostela. To se stalo pro mne výzvou napsat tuto připomínku jak pro širokou svinovskou veřejnost, tak pro příslušné obecní orgány, že bychom se mohli pokusit společně něco

udělat pro to, aby se ve Svinově kousek jeho historie znovu ukázal v plné kráse.

Dr. Jan Larisch,
farář Řk farnosti Ostrava-Svinov

Poděkování za Tříkrálovou sbírku

Chci tímto poděkovat všem, kteří se v naší obci zapojili do Tříkrálové sbírky. Ta tentokrát probíhala nejen u nás ve Svinově, ale v celé ČR netradiční formou. Někdy při bohoslužbách, jinde formou tzv. stacionárních pokladniček, někde dobrodinci přispívali do on-line pokladniček, jinde přímo do kostela nebo na faru přinesli a do pokladničky vložili svůj dar, popř. si pozvali pana faráře, aby přinesl pokladničku a oni mohli svůj dar vložit.

Koledování do tradičních pokladniček je už uzavřeno a spočítáno, on-line pokladničky viz www.trikralovasbirka.cz. Jsou do 30. dubna stále dárcům k dispozici.

V Ostravě-Svinově se vybralo 23 010 Kč; v Ostravě se vybralo 1 352 145 Kč, z toho do stacionárních pokladniček 813 726 Kč, do on-line pokladničky (doposud): 538 419 Kč.

Podle schválených záměrů nejvíc peněz poputuje na podporu Mobilního hospice sv. Kryštofa a na dovybavení

Chráněných charitních dílen v Ostravě-Kunčickách. Tyto záměry se každým rokem opakují, ale je to dáno tím, že úhrady od zainteresovaných a povinných subjektů nejsou bohužel dostatečné a tuto situaci se nedaří změnit.

Ještě jednou za Charitu a za všechny potřebné vyslovuji všem dárcům upřímné poděkování.

P. Dr. Jan Larisch,
řk. farář Ostrava-Svinov

POZDRAV A PŘÁNÍ K VELIKONOCŮM

Vstoupili jsme do nového roku 2021 a zápasíme s celosvětovou pandemicou situací i s osobními problémy a těžkostmi, které z toho všeho vyplývají. Někdo lépe, jiný hůře, každopádně život jde dál. Připomíná to putující lid, starozákonní osudy vyvolených, kterým se tak často jevil svět dost obdobně jako nám. Právo a spravedlnost v rukou pokřivených mocipánů, svět se kamsi řítí a lepší zítřky nevidět.

Ale pořad je tu v naší únavě i malomyslnosti Bůh a jeho slovo platné pro všechny časy. Říká i nám: Pořádně se rozhlédněte! Podívejte se, zda je to opravdu tak zlé! Vždyť víte, že já jsem Stvořitel. Ano, vážení čtenáři, Boží láska stále obepíná svět. Je nade vším. I ty největší a nejmocnější národy jsou jako kobylinky. A potentáti? Nic. Bezradní. Stále je s námi zdroj opravdové odvahy

a síly. Pro každého z nás. Pandemie nepandemie. Zákazy nezákazy. Nová síla, odvaha a zdraví pramení všude tam, kam přichází Bůh a lidé mu jdou vstříc. To se děje.

Doba postu slouží i k nápravě, rovnání našich představ. K nalezení správných měřítek. Před rokem jsme nemohli konat veřejné bohoslužby. Velikonoce bez shromáždění, kdo by si to byl býval pomyslel? Hledali jsme jiné možnosti, jak zůstat v kontaktu, jak sdílet naše radosti i starosti, jak pomoci. Bylo to zvláštní, ale vždycky lze najít cestu. Nebojme se odvalit kámen a spatřit tvář v tvář. Podivné se stane podivuhodným. Tak začíná setkání. Přeji vám vnitřní svobodu a radost!

Požehnané Velikonoce!

Tomáš Chytil, biskup Církve československé husitské

VELIKONOČNÍ BOHOSLUŽBY V HUSOVĚ SBORU

• 28. března 10:15 KVĚTNÁ NEDĚLE

(Ježíš vjíždí na oslátku do Jeruzaléma. Lidé před něj pokládají palmové ratolesti.)

• 1. dubna 17:30 ZELENÝ ČTVRTEK

(Umývání nohou učedníkům. Ustanovení večeře Páně. Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě a jeho zatčení.)

• 2. dubna 17:30 VELKÝ PÁTEK

Zpívané pašije podle Markova evangelia. (Zatčení, Ježíš před radou, Petrovo zapření, Ježíš před Pilátem, Výsměch vojáků, Ukřižování, Ježíšova smrt.)

• 4. dubna 10:15 BOŽÍ HOD VELIKONOČNÍ (Slavnost Vzkříšení Ježíše Krista)

Velikonoční přání 2021

V lidském životě – a určitě to mnozí z nás v této koronavirové době pociťujeme – nastávají situace, které nás přivádějí k zuřivosti a vzpouře nebo které nás naopak vrhají do deprese a zoufalství. ... Velikonoce jako křesťanský svátek v události umučení

a smrti Ježíše Krista sice zpřítomňují tento bolestný a absurdní rozměr lidského života, ale zároveň nesou v sobě poselství naděje. I když totiž ženy, jdoucí tehdy s vonnými mastmi za časného nedělního velikonočního jitra k Ježíšovu hrobu, pohřbily všechny své naděje a byly přesvědčeny, že bezpráví a zlo zvítězilo, nebylo to ze strany Pána Boha poslední slovo: tam u otevřeného a prázdného hrobu anděl oněm ženám a tím i celému lidstvu nejen oznámil, ale i dal zakusit jistotu hlubší a trvalejší pravdy, kterou je skutečnost vzkříšení. Požehnané prožití velikonočních svátků přeje

P. Dr. Jan Larisch, farář

PROGRAM VELIKONOČNÍCH BOHOSLUŽEB

V KOSTELE KRISTA KRÁLE VE SVINOVĚ

Konání bohoslužeb a také počty přítomných osob podléhají v té době platným nařízením vlády ČR a pokynům KHS v Ostravě. Aktuální změny jsou zveřejňovány na nástěnce na dveřích kostela.

- **Květná neděle (28. 3.)**
Připomínka vjezdu Pána Ježíše do Jeruzaléma – svěcení ratolestí,
mše sv. 8.00 a 10.00
- **Zelený čtvrtek (1. 4.)**
Poslední večeře Páně, ustanovení mše sv., Ježíšova modlitba v Getsemanské zahradě a jeho zatčení,
mše sv. 18.30 a následná adorace do 21.00
- **Velký pátek (2. 4.)**
Ježíš umírá na kříži za záchranu celého světa, den přísného postu jako výrazu vědomí vlastních hříchů,
obřady Velkého pátku 15.00
- **Velká (Bílá) sobota (3. 4.)**
Tělo Pána Ježíše je uloženo ve skalní hrobce, vchod je zavalen kamenem a hlídán římskými vojáky,
příležitost k individuální modlitbě u Božího hrobu 8.30 – 19.30,
slavnostní bohoslužba Vzkříšení 20.00
- **Neděle – slavnost Vzkříšení Páně (4. 4.)**
Mše sv. 8.00 a 10.00
(žehnání pokrmů a velikonočních beránků)
- **Velikonoční pondělí (5. 4.)**
Mše sv. 8.00

Sběr potravinářských olejů

Víte, že prakticky všechny potravinářské oleje a tuky používané v domácnosti lze recyklovat a můžou tak člověku znovu posloužit? Stačí je slít do obyčejné PET lahve a odnést do některého z kontejnerů. Předcházíte tak ucpání odpadního potrubí, a navíc pomáháte šetřit naši planetu!

Jak správně třídit oleje

Do tříděného odpadu patří všechny jedlé oleje a tuky, které doma používáte při přípravě jídla. Použité oleje a tuky stačí doma slít do jakékoli PET lahve, kterou jste zvyklí třídit. Plnou a dobře uzavřenou lahev odnesete do nejbližšího označeného kontejneru na třídění oleje.

Jaké druhy olejů třídíme?

Do olejové popelnice patří všechny jedlé oleje a tuky. Olej slunečnicový, řepkový, sójový, palmový, olivový, ale také máslo, sádlo, margaríny. Každý tuk, který použijete při přípravě pokrmů, recyklujeme. Může to být například tuk z konzerv, salátů, smažení, fritování, nakládání zeleniny, marinád na grilování, fondue, nakládaný sýr, smažení koblih, langošů, dokonce výpek z masa či přípravy hotwings a cokoliv dalšího, kde najdete potravinářský olej.

Proč je prospěšné olej třídit?

Olej ucpává jednak potrubí u vás v domácnosti, jednak celé kanalizační síť. Odstranění ucpávek je pak časově i finančně náročné. Navíc se oleje a tuky nedokonalé odstraňují v čističkách odpadních vod. Vyčištěný a recyklovaný olej se opět stává hodnotnou surovinou, pro další průmyslové zpracování. Slouží jako přísada do biopaliv 2. generace nebo jako surovina pro výrobu čistě recyklovaného leteckého paliva. Pokud olej zrecyklujeme, snižuje se potřeba pěstovat olejiny pro průmyslové účely. Jeden olej je použit dvakrát.

Kde kontejnery najdete?

Kontejnery na použité potravinářské oleje a tuky se ve Svinově nachází ve čtyřech lokalitách: 1.) křižovatka ulic E. Rošického a E. Trioletové, 2.) křižovatka ulic U Rourovny a Dr. Grudy, 3.) spodní konec ulice Kuršova, 4.) ulice Bílovecká před prodejnou Hruška.

třídímolej.cz

Je čas zazářit

DOMÁCÍ MAŠKARNÍ PLES

V POHODLÍ VAŠICH DOMOVŮ.
20.3.2021 OSTRAVA - SVINOV

Doba je jaká je a všichni si zasloužíme malou změnu. A tak, když budete mít chuť, přidejte se.

Připravme si doma tu pravou karnevalovou atmosféru, otevřete si víno a pusťte si oblíbenou, nejlépe taneční hudbu (opravdu podle Vašeho vkusu). Na tento ples zveme celou Vaši domácnost včetně dětí.

18:00 přípitek - 18:30 volná zábava.

Bavte se, tancujte a nezapomeňte na selfíčko, popř. krátké video, které nám pošlete. Vaše fotografie budou uveřejněny a propagovány v rámci této kulturní akce v médiích. Zasláním souhlasíte s uveřejněním.

POZOR SOUTĚŽ 3 vylosované fotky budou jako na každém správném plese odměněny.

email: domaciples@seznam.cz
facebook: Domáci PLES
www.domaciples.webnode.cz

**KOMISE PRO KULTURU, MLÁDEŽ A SPORT
PŘI RADĚ MOB SVINOV**

Prosíme o dodržování vládních opatření.

INZERCE

HELLA si vybrala Ostravu

Zbystřit by měli všichni fanoušci špičkové techniky. Budou totiž mít šanci podílet se na vývoji světlometů pro nové modely osobních aut prémiových značek. HELLA našla v Ostravě dobré zázemí a dlouhodobě podporuje ostravské technické školy a úzce s nimi spolupracuje. Proto bylo rozhodnuto, že nová centrální testovací zkušebna pro celý koncern HELLA bude sídlit právě v Ostravě. Nabídne více než 100 pracovních pozic pro místní konstruktéry, techniky a studenty, kteří zde naleznou uplatnění a budou mít možnost dalšího profesního rozvoje.

HELLA je silná nadnárodní rodinná společnost s více jak stoletou tradicí. S jejími světlomety se můžete setkat u řady vozidel, nejnověji u Škody Enyaq, nebo BMW řady 5. Ve vývojovém centru se světlomety nejen vyvíjí a testují, ale vytváří se zde také vlastní výrobní postupy. K tomu se využívá špičková laboratorní technika a ty nejmodernější technologie a zařízení Průmyslu 4.0. Ostrava tak získá další vysoce odborné pracoviště a upevní svou pozici na mapě světových technických center.

„Tak jaké to bylo na tom vašem babinci?“ „Prosím tě, jaké to mohlo být. (viz tajenku).“

Pomůcka: DLM, SPLINT, ZAKAT, WANA	Bělové dřevo	Spojka	Kdo něco řídí	Jídelní miska	Dekalumen (dřívější značka)	Osobní zájmeno	Malý ovčák	☺	Chystat se usednout	Cpát	Africký národní kongres (zkr.)	Osobní zájmeno	Části listů	První latinský překlad bible	Francouzský komik (Jacques)	Způsob barvení textilu
Skromně (fidee)								Uviděti								
								Spěch								
1. díl tajenky																
Rojovník (botanický rod)						Slovensky „podivín“						Část nohy				
						Hrbol						Uhlícitan sodný				
Egyptský posvátný pták					Bloudit						Mohutnět					
					Koště						Hmotnost obalu					
Načpak				Rašit						Dámský klobouček Americký stát					Shodit	Formy na obuv
				Zakrytí												
Citoslovce opovržení			Násadec u flétny						Upadnutí						Sportovní klub (zkr.)	
			Hněv						Zálíba						Druh sýra	
☺	Hormo- lužicky „vana“	Slechtické sídlo						Juviové orechy					Platidlo v Macau			
		Otevřený turnaj						Zápasy					Vajíčko			
Český básník (Jiří)						Lahodný pokrm						Střešní žlab				
						Okrasný kapr						Hraniční poplatky				
Výzva pro psa					Pokladna						Chody koně					
					MPZ Ománu						Značka mendelevia					
2.díl tajenky																
Věda o stavbě organismů									Naháč							

Hrníčkový velikonoční beránek

Ingredient:

- 0.5 hrnku olej
- 1 špetka sůl
- 2 ks vejce
- 2 lžíce rum
- 1 hrnek mléko
- 1 balíček prášek do pečiva
- 1 hrnek cukr krupice
- 1 balíček vanilkový cukr
- 1 špetka citronová kůra
- 2.5 hrnku polohrubá mouka
- tuk na vymazání
- mouka na vysypání

Postup přípravy:

Vejce rozkvedláme v mléce. Mouku smícháme s kypřícím práškem, solí, vanilkovým a krupicovým cukrem a citronovou kůrou. Mléko s vejci nalijeme do syké směsi, přilijeme olej, rum a utřeme hladké těsto. Těsto nalijeme do tukem vymazané a moukou vysypané formy. Vložíme do trouby předehřáté na 180 °C a pečeme asi 40 - 50 minut. Dobu pečení si každý přizpůsobí podle pečení trouby. Upečeného beránka vyndáme z trouby a necháme formu vychladnout. Teprve potom hrnečkového beránka vyklopíme a potřeme čokoládou nebo citronovou polevou či jen pocukrujeme. Na krk uvážeme beránkovi mašli a do rozříznuté pusy vložíme kousek asparágu. Hrníčkového beránka podáváme jako výborný tradiční moučník na sváteční velikonoční stůl.

[illegible]

„Tak jaké to bylo na tom vašem babinci?“ „Prosím tě, jaké to mohlo být. (viz tajenku).“

Svinovský hlasatel. Vydává statutární město Ostrava, městský obvod Svinov, Bílovecká 69, 721 00 Ostrava-Svinov. Redakční rada:
předseda: Ing. Daniel Žitník, členové: Ing. Radim Smetana, Ing. Eduard Dvorský, Mgr. Lenka Hrušková, Ing. Michal Lach, Lucie Fucimanová.

Registrační číslo: MK ČR E 12780 • Grafická úprava a tisk © KLEINWÄCHTER holding, s.r.o., Frýdek-Místek • ÚMOB

e-mail: posta@svinov.ostrava.cz • Za věcnou a formální správnost příspěvků odpovídají jejich autoři • Uzávěrka příspěvků pro příští číslo bude 14. 5. 2021.